

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

X. ročník ● 6-7/2017

SCRIPTURE UNION

150
1867 - 2017

O B S A H

Fórum 4
150 ROKOV
SCRIPTURE UNION

Rozhovor 10
OTVORENÁ SLUŽBE
Anna Polcková

Téma 13
O DÁVANÍ
Zuzana Mojžišová

Aktualita 17
KONFERENCIA
CIRKVI BRATSKEJ
B. Piatko, Š. Evin

Filozofické okienko 22
ETIKA SPOLOČENSTVA IV
Ján Henžel

Misia 25
KOŠICE, NEPÁL, WYCLIFFE

Úvahy z trolejbusu 29
INŠPIRÁCIA–MOTIVÁCIA
Tomáš Komrška

Na margo dní 30
NADÝCHNITE SA
Miroslav Kocúr

RELAX 31

Konferenciu CB v Žiline otvorili bohoslužby, na ktorých sa delegátom prihovoral Ján Verčimák.

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné
PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:
IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2017

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko,
Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Rastislav Števko
Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,
e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 15. 6. 2017 **Tlač:** Express tlač

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

RE-KREÁCIA

V čase, keď píšem tieto riadky, sa na gymnáziách maturuje a na vysokých školách skúša. Kým sa dostanú k čitateľom, budeme už myslieť na prázdniny alebo dovolenky. Najvyšší čas! Veď sme si to zaslúžili...

Je trochu paradoxom, že niečo s menom, odvodeným od slova „prázdnny“, je také vitané. Väčšinou uprednostňujeme plné veci: plnú peňaženku, plnú chladničku, plnú hlavu vedomostí, naplnený život. Na druhej strane, plný kalendár či zoznam úloh už také nadšenie nevyvoláva – tam je toho často priveľa. Ak máme školské letá za sebou, hovoríme viac o „dovolenke“. Ktovie, na čo pritom myslíme: že nám zamestnávateľ láskavo niečo dovolil? Alebo že my si teraz niečo môžeme dovoliť? Je pozoruhodné, že štyri desaťročia budovania socializmu u nás prežil pojem „rekreácia“ – *opätovné stvorenie!* Pravda, v tých časoch sa nám o ňu staralo éróhá (pre nepamätníkov: ROH – komunistická odborová organizácia). V jeho pozadí je myšlienka, že sme nejako boli stvorení a niečo potrebujeme urobiť (alebo dočasu prestať robiť), aby sme obnovili svoje telesné i duševné sily.

Múdry Stvoriteľ vedel, že potrebujeme zmysluplnú prácu či poslanie, no aj oddych. On sám si po šiestich pracovných dňoch vychutnal odpočinok, ba i vysvedčenie si sám vystavil: všetko bolo „veľmi dobré“. Niežeby potreboval obnovu síl; Boží sabat spočíva práve v tej radosťi z dobre vykonaného diela. A podobne doprial i človeku.

Vlastne je tu rozdiel. Človek si nezaslúžil oddych ako odmenu za dobre odvedený výkon. Dostáva sabat ako dar z milosti, prv, než mohol niečo vykonať. Sotva prišiel na svet, stvorený ako zavŕšenie Božieho diela, už mal víkend! Až potom ho čakala práca – nie tá úmorná robota so spotenou tvárou, s trním a bodľáčim, ale napĺňanie Bohom daného poslania v krásnej záhrade. Tá tvrdá robota prišla až ako následok vzbury proti Bohu, jedenia zo stromu poznania, pokusu riadiť si svoj život – rozhodovať o dobre a zle – nezávisle od Boha. Následky sú s nami dodnes. Ale dobrý Stvoriteľ nás ich nenechal niest samých. Stáva sa Vykupiteľom, aby človeku umožnil zmierenie. Ak veríme v tie staré doktríny stvorenia a ospravedlnenia z viery (aktuálne nielen pri 500. výročí Reformácie), obracia to naruby – alebo možno stavia z hlavy na nohy – náš obvyklý pohľad na prácu a odpočinok.

Sme naučení odvodzovať svoju identitu a hodnotu od toho, čo robíme. Som žiak, študent, učiteľ, zamestnanec, podnikateľ, športovec (dosad'te si tam to svoje). O tom, aký som dobrý, rozhoduje, na koľko bodov som napísal test, čo som vyrobil, koľko som predal, koľko gólov som strelil. „Mám desať sekúnd na to, aby som obhájlil svoju existenciu,“ – hovorí šprintér Harold Abrahams vo filme *Chariots of Fire*. Ale čo ak nepodám dosť dobrý výkon, alebo ma nabadúce niekto prekoná? Čo to urobí s mojou hodnotou? Eric Liddell, druhý hrdina filmu, to vidí ináč: „Boh ma urobil rýchlym, a keď bežím, cítim jeho potešenie.“

Boh nás stvoril pre spoločenstvo s ním a s druhými ľuďmi – o tom zreteľne hovoria prvé kapitoly Písma. A mal z nás naozaj radosť. Keď po každom úspešnom dni stvorenia konštatuje, že to bolo „dobré“, na šiesty deň po stvorení človeka počujeme, že to bolo „veľmi dobré“. Žiaľ, že to tak nezostalo. Re-kreácia, obnovenie do podoby, zamýšľanej Stvoriteľom, neprichádza samotným ničnerobením, odložením študentských či pracovných povinností a užívaním si niečoho exotického. Prichádza ako ovocie vykúpenia. Evanjelium vraví, že Boh na mňa hľadí cez Krista a jeho dielo, nie moje. Ak si v ňom, tvoja hodnota nie je daná tvojimi výkonmi, ale Kristovým výkonom. Boh Ťa vidí v ňom a hovorí: „Je to veľmi dobré!“ Miluje Ťa ako svoje dieťa a je schopný postarať sa o teba, aj keď budeš mať chvíľu pohov. Prajem vám aj cez prázdniny zmysluplné pracovné i voľné dni v spoločenstve s Bohom i blízkymi ľuďmi. ■

PETER KOZÁR
(Starší Kresťanského zboru
v Bratislave-Rači.t)

LEBO DETI...

(venované 150. výročiu založenia hnutia SCRIPTURE UNION.)

Je niekoľko dôvodov, prečo som s nadšením súhlasil s napísaním úvodu ku knihe Nigela Sylvestra (*God's Word in a Young World*) o fascinujúcej histórii Scripture Union.

Prvý dôvod je osobný. Bol to práve pracovník

v Anglicku, začalo rozširovať do iných krajín sveta, ľahko sa mohlo stať, že sa zvrhne na imperialistickú misiu, pevne kontrolovanú z veliteľských pozícií v Londýne. Dôležitý krok k decentralizácii sa realizoval v roku 1960, keď sa Scripture Union

stalo medzinárodnou rodinou nezávislých národných hnutí. Jedným z ovocí tohto rozhodnutia bol nárast počtu obdarovaných a oddaných miestnych vodcov.

Mojím štvrtým dôvodom je schopnosť Scripture Union citlivo reagovať na meniacu sa kultúru. Všetko to

začal anglický aristokratický gentleman, ktorý napísal biblický text do piesku na pláži v Llandudno, v severnom Walese pre deti z vyššej spoločenskej vrstvy, ktoré tam boli na prázdninách. Bolo viac podobných viktoriánskych spolkov, ktoré však odmietali zmenu a netrvalo dlho, kým prerástli svoj zmysel a zanikli. V angličtine máme známe slovné spojenie, ktoré hovorí, že z hnutia sa stal pomník (the movement became a monument). To sa však nestalo v prípade Scripture Union. Naopak, vzniklo celosvetové hnutie, ktoré zasahuje mladých ľudí z každého prostredia, rozvíja extrémne diverzifikovaný program, reaguje na súčasné výzvy v tej-ktorej krajine a používa moderné vyučovacie prostriedky. Pokiaľ ostane Scripture Union zakorenené v Písme a citlivé na potreby konštantne sa meniaceho sveta, má v Bohu veľkú budúcnosť. ■

John Stott, 1984

PREČO SCRIPTURE UNION?

(pár slov od Johna Stotta)

Scripture Union reverend E. J. H. Nash, ktorý mi ukázal na cestu za Kristom. Spôsob, akým kázal evanjelium, vo mne vzbudil túžbu spoznať Krista osobne, a tak mi predstavil cestu spasenia. Keď som spoznal Krista, podporoval ma na modlitbách, verne ma viedol do kresťanskej služby a dával mi príležitosti, na ktoré som bol sotva pripravený.

Druhý dôvod je teologický. Dva základné dôrazy služby Scripture Union sú služba deťom a dôležitosť denného čítania Biblie. Sú to práve tieto dve oblasti, v ktorých môžeme nasledovať Krista. Ježiš miloval deti, pozýval ich k sebe a varoval všetkých, ktorí by im v tom chceli brániť alebo pohoršiť ich. Ježiš tiež zdôrazňoval, že život a zdravie ľudskej bytosti nezávisí iba na fyzickom chlebe, ale na Božom slove.

Tretím dôvodom sú strategické princípy Scripture Union. Keď sa toto hnutie, ktoré sa zrodilo

August 1868. Počas dovolenky v mestečku Llandudno, v severnom Welse, Josiah Spiers napísal do piesku na pláži slová „Boh je láska“ a povzbudil deti, aby písmeňá vyzdobili muškami a morskou trávou. Tak sa zrodila prvá plážová misia.

Annie Marston na severe Anglicka mala zas túžbu povzbudzovať deti v nedeľnej škole (besiedke), aby si denne čítali Bibliu. Pomoc prisľúbila CSSM a prvé biblické záložky Scripture Union pre deti s rozpisom denného čítania sa objavili 1. apríla 1879 a záujem prejavilo 6000 členov hnutia.

1867

2. júna 1867 priviedol Josiah Spiers 15 detí z nedeľnej školy na veľké stretnutie do kostola John Street Chapel v londýnskej časti Islington, kde sa začala nová éra v prístupe zvestovania Krista deťom.

Tom Bishop začal s podobnými stretnutiami pre deti v južnej časti Londýna. Tieto stretnutia sa začali konať pod spoločným názvom CSSM (Children's Special Service Mission – Misia pre špeciálnu službu deťom)

1879

1883 Adelaide Whitney priekopníčka v Japonsku

Všetko to začalo malou knižočkou pre deti. Na titulnej strane bolo slovo „Stopár“ a chlapec pozerajúci sa cez lupu. Obsah knižky bol celý v slovenčine, ale zdalo sa, že text obsahuje nejaké biblické pasáže.

Túto knižku som dostal od Natálie Luptákovskej, riaditeľky SUSK, v septembri 2002. Prišla vtedy do hotela v Mýte pod Dumbierom, aby porozprávala našej skupine o službe Scripture Union. Bolo nás tridsať Škótov, ktorí chodíme na spoločné dovolenky, a tentokrát sme po týždni v Poľsku chceli stráviť ešte tri dni na Slovensku, kým odletíme domov. Na týchto cestách sme sa okrem oddychu chceli dozvedieť aj niečo o misijnej práci v krajinách, cez ktoré prechádzame.

V Poľsku sme dostali všetky informácie v angličtine. Zrozumiteľnejšie? Áno, ale pre mňa bolo stretnutie na Slovensku akosi zaujímavejšie. Natália mi vysvetlila, že sa snažia „skúmať“ Bibliu. Preto ten „Stopár“ s lupou. Neskôr mi povedala o anglických táborech, ktoré organizuje každý rok.

„Ale ako dostanete anglické deti na Slovensko?“ – spýtal som sa, keďže som tomu najprv nerozumel. Vysvetlila mi, že na každom tábore sú hodiny angličtiny a hravé aktivity v angličtine pre deti na Slovensku. Wow! Veľmi ma to zaujalo a ihneď som sa spýtal. „Je možné, že by som prišiel na tábory vypomôcť?“ Veľmi zdvorilé! Chúďa dievča, to ešte nevedela, s čím súhlasí.

Ale keď som v apríli 2003 začal plánovať svoju cestu na Slovensko, malý hlas v mojej hlave mi hovoril: „Nebud' hlúpy, John. Nikoho tam nepoznáš a nevieš ani slovo po slovensky. Navyše je to veľmi, veľmi da-

leko. Budeš tam celkom sám. Vždy sa do vecí bezhľavo hrnieš. Nemal by si ísť!“ To bol diabol.

Ďalší hlas v mojej hlave však hovoril: „John, dal si sľub. Nedodržíš ho?“ To bol Duch Svätý. A tak som si zariadil všetko potrebné na cestu.

Tábor v Krahuliach bol fantastický! A o rok neskôr ešte lepší, lebo súčasťou mojej služby boli aj ranné biblické zamyslenia pre vedúcich. A tak to začalo. Makov, Klačno, Hronec, Huty, Tesáre, Škutovky, Žiar, Račkova dolina a mnohé ďalšie. (Samozrejme aj Lip-

MOJE STRETNUTIE SO SCRIPTURE UNION SLOVAKIA

tovecký Mikuláš, kde sa každý rok chodím na týždeň zrekreaovať a oddychnúť si do Tatralandie.)

Každý v tejto nádhernej krajine bol veľmi nápomocný. Biblia bola hlavnou časťou každého tábora. Vedúci tábora ma privítali veľmi srdečne. Ich viera bola mnohokrát skúšaná, ale oni obstáli. Deti boli... no skrátka deti. Veselé, živé, zvedavé a niekedy aj trochu neposlušné. No naučil som ich, že karamelové tyčinky MacCowans Highland sú tie najlepšie na svete a Glasgow je najkrajšie miesto vo vesmíre! Akého úžasného Boha máme! Aké pri-

Bicyklový misijný team

V roku 1893 CSSM rozposlalo 13 miliónov detských letákov v 50 jazykoch do celého sveta. Do roku 1900 tento počet vzrástol na 18 miliónov.

1892

V auguste 1892 sa konal prvý kresťanský tábor pre mladých ľudí. Okamžitý úspech tejto akcie, ktorú začalo 55 chlapcov na južnom pobreží Anglicka v mestečku Littlehampton, spôsobil, že podobné tábory sa čoskoro konali na celom svete.

1901 Roddy Archibald priekopník v Indii

Misijný karavan

vilégium bolo pre mňa byť na tábore a spoločne s ďalšími účastníkmi pátrať po Božom kráľovstve! Spoločne prehlbovať hranice poslušnosti, odvahy, disciplíny a sebaúcty. A v tomto všetkom sa približovať k pravej kresťanskej viere.

Váš, v službe nášho úžasného Pána, John Philips

V Anglicku som bol do služby Scripture Union zapojený rôznymi spôsobmi už od roku 1974. V roku 1994 som reagoval na výzvu Scripture Union, ktorá pozývala učiteľov na ročnú výpomoc rozvíjajúcim

PS: *nehovoriac o tom, že som popri táboroch zažil otvorenie mosta Apollo, dozvedel som sa o Štefánikovi na Bradle, privítal slovenských futbalistov v Euroveji po Majstrovstvách sveta v Afrike, a ešte omnoho viac!* ■

celkom rýchlo. Učil som angličtinu a zvyšok svojho času som venoval Scripture Union, ktoré bolo vtedy známe pod menom Spoločenstvo čitateľov Biblie.

SPOMIENKY NA SLUŽBU SO SCRIPTURE UNION NA SLOVENSKU

sa hnutiam vo východnej Európe, a tak som prišiel na Slovensko. Túžbu robiť niečo užitočné pre Božie kráľovstvo som mal v srdci už dlhšie, hoci aj moja práca učiteľa na základnej škole bola samozrejme užitočnou službou. Okrem toho som dostal list od priateľa z Prešova, ktorý ma pozval, aby som s jeho rodinou strávil Vianoce. Takto sa mi zjavilo aj konkrétne miesto, kam by som v Európe mohol ísť.

Scripture Union je služba, kde 90% pracovníkov sú dobrovoľníci, a to znamenalo, že som si musel nájsť na novom pôsobisku prácu, čo sa mi podarilo

V Anglicku som bol viac zapojený do detských táborov, na Slovensku to bola práve tá druhá časť misie SU, ktorou je propagácia čítania Biblie. Ja sám, keď som sa stal kresťanom, som mal veľký úžitok z Denných pomôcok Scripture Union, a tak bolo mojou túžbou, aby aj iní ľudia mohli mať úžitok z podobných materiálov na Slovensku.

Môj rok na Slovensku nakoniec trval 14 rokov. Navštevoval som cirkevné zbory, niektoré boli viac vymierajúce ako živé, v dedinách a mestečkách na východnom a strednom Slovensku. V tom čase sa na Slovensku vydala pomôcka na čítanie Biblie pre rodiny „Čas pre rodinu“ a príručka pre deti „Stopa“. Distribúcia išla pomaly a v sklade toho ostalo veľmi veľa. A tak som chodil po zboroch, kde som mával krátke príhovory o dôležitosti čítania Biblie v rodinách a ponúkal som na predaj Čas pre rodinu a Stopy, neskôr Stopára.

Postupne sa sieť kontaktov rozširovala a ja som chodil do všelijakých odľahlých končín Slovenska, hlavne do malých evanjelických zborov. Moja zna-

Prvé pomôcky Scripture Union na čítanie Biblie vydané v r. 1923

Edmund Clark misionár v Austrálii

Tábor vo Vennes, Švajčiarsko, 1934

V máji 1960 sa 21 vedúcich z 12 krajín stretlo v „Old Jordan“ v Anglicku na historicky prvej konferencii. Tu sa odsúhlasila regionálna štruktúra, ktorá dávala stabilizovaným hnutiam v rôznych častiach sveta vlastnú zodpovednosť za rozvoj v miestnych geografických podmienkach.

1923

Detský tábor, Južná Afrika

Letný tábor, Nový Zéland

Misia, India

1960

Dievčenská školská skupina, SU Ghana

losť geografie stredného a východného Slovenska bola mimoriadna a udivoval som tým aj miestnych obyvateľov. Potrebuješ vedieť, kde sa nachádza nejaká dedinka? Chris, ten cudzinec, ti to vysvetlí. Balíky s literatúrou mi z Bratislavy chodili skoro každý týždeň a postupne, krok za krokom, týždeň po týždni sa zásoby zo skladu mňali. Len Boh vie, koľko ľudí, ktorí vtedy chodili do kostola, sa naozaj chopili výzvy a začali Bibliu aj denne v rodine čítať; ale mnoho bolo v tom čase zasiat.

V roku 2009 prišiel čas, aby som ukončil službu v Scripture Union Slovakia a prežil som volanie posunúť sa ďalej do Moldavska. S Božím vedením sme v zbore na juhu Moldavska založili rozvíjajúcu sa jazykovú školu, ktorej som riaditeľom. Stále však cestujem často na Slovensko. Spočiatku som ešte viedol jazykové kurzy angličtiny, teraz chodím skôr navštevovať bývalých študentov a priateľov a povzbudzujem ich v raste viery. ■

Chris Elston

Ako dieťa som si z besiedky doniesla raz malý plagátik s veršikom: Tvoje slovo je sviecou mojej nohe. (Žalm 119, 105) Dlho som ho mala nalepený na vnútornej strane skriňových dverí. Vtedy som nemohla tušiť, ako dlho ma tento verš bude v živote sprevádzať. Lebo práve tento verš je kľúčovým veršom, ktorý charakterizuje misiu Scripture Union a ktorej som súčasťou už nejaký ten rok.

Ale poďme poporiadku.

Keď sme začali tvoriť Dúhu (časopis pre deti) a hľadala som inšpirácie, u rodičov som v knižnici našla staré anglické časopisy pre učiteľov besiedok. Zo zadnej strany som si opísala adresu a napísala list s prosbou o zaslanie materiálov pre deti, z ktorých by sme mohli čerpať inšpiráciu pre tvorbu detského kresťanského časopisu. Netrvalo dlho a odpovedal mi David Blair, zodpovedný za rozvoj misijnej práce vo východnej Európe. Takto sme sa dostali nielen k množstvu inšpiratívneho materiá-

TVOJE SLOVO JE SVIECOU MOJEJ NOHE (alebo ako som sa dostala do služby Scripture Union Slovakia)

lu, ale získali sme kontakty a školenia o tvorivej biblickej práci s deťmi. Scripture Union Slovakia bola zaregistrovaná ako občianske združenie 5. novembra 1991. Vtedajšia spoločensko-politická atmosféra však nebola naklonená anglickým názvom, a preto sa združenie muselo preregistrovať so slovenským názvom **Spoločenstvo čitateľov Biblie**.

Celosvetové hnutie Scripture Union je medzinárodná rodina národných hnutí, ktoré majú spoločný cieľ, ale rôznorodé formy služby. **Cieľom** Scripture Union je v spolupráci s kresťanskými cirkvami:

Audio-vizuálne materiály, Anglicko

AIMS, BELIEF AND WORKING PRINCIPLES OF SCRIPTURE UNION

V roku 1985 sa na medzinárodnej konferencii v Harare, Zimbabwe, schválil dokument Ciele, učenie a zásady práce Scripture Union.

Tak ako misijná služba rástla, súčasne sa diverzifikovala podľa miestnych potrieb: misia na školách, táborová služba, prázdninové aktivity, špeciálne služby ako napr. „Aid for Aids“ preventívne a vzdelávacie programy, práca s deťmi ulice, služba v detských domovoch, publikačná činnosť.

1985

sokoškolská skupina, SU Fíji

Juniorská skupina, SU Singapore

Letný tábor v Moskve

Po kolapse komunizmu koncom 80tych rokov sa začala rozvíjať práca Scripture Union v krajinách východnej Európy, vo východnej Ázii a v bývalom Sovietskom zväze.

Misia medzi deťmi, Kambodža

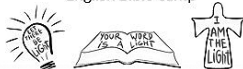
V tomto období SU predalo svoje kníhkupectvá a prioritou sa stalo vytváranie zdrojov pre priamu službu.

Scripture Union Slovakia je občianske združenie, ktoré pôsobí na Slovensku od 5. novembra 1991. Organizuje kluby pre mamičky s deťmi, voľnočasové aktivity, tábory pre deti a mládež, školenia pre pracovníkov s deťmi, vydáva kresťanskú literatúru.

English Bible camp

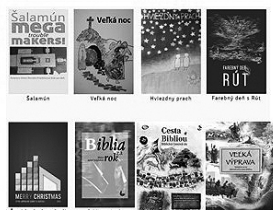
Teenagerský tábor fit4life

V máji 1992 sa na medzinárodnej konferencii Scripture Union v DeBron, Holandsko, zúčastnilo 692 pracovníkov a dobrovoľníkov z 92 krajín. Konferencia bola oslavou 125 výročia hnutia s dôrazom na Víziu SU.

1991 Scripture Union Slovakia

1992

Literatúra a online materiály

www.scriptureunion.sk www.velkawprava.sk

Kluby pre deti

Dobrovoľníci na tábore

Dobrodružný tábor

Objavovanie putovnej intera

Aj ďalší rozmach rozmanitej služby je ukotvený na s

- približovať Božie slovo deťom, mladým ľuďom i rodinám,
- povzbudzovať ľudí každého veku k dennému stretávaniu sa s Bohom skrze Bibliu a modlitbu, takže môžu:
- prísť k osobnej viere v nášho Pána Ježiša Krista,
- rásť a duchovne dospievať,
- stať sa zodpovednými kresťanmi a slúžiť tam, kde je to vo svete potrebné.

Vízia Scripture Union Slovakia, ktorá charakterizuje našu misiu, je, aby:

- každý kresťan budoval osobný vzťah k Biblii a rásť vo viere

- každá cirkev bola vystrojená k práci s deťmi a mladými ľuďmi
- každá komunita mala prístup k živému kresťanstvu

Práve ukotvenie v Biblii, denné štúdium a kreatívne vyučovanie Biblie je to, čo ma k tejto službe pritiaholo a stále ma fascinuje odhaľovanie vždy nových skutočností, ktoré je možné v Písme objaviť. Od začiatku služby to bola kombinácia vydavateľskej činnosti, ktorú si mnohí budú ešte pamätať: Čas pre rodinu, štvrtročník Stopa a neskôr Stopár, pracovné materiály pre učiteľov a priamu prácu

s deťmi a rodinami (rodinné tábory, na ktorých nám poslúžili Danny a Clara Jonesovi, Tomáš a Ester Kriškovci, kluby, detské tábory s angličtinou, medzinárodné tábory SKramble a TeenGames, teenagerské tábory fit4life, školenia pre pracovníkmi s deťmi), neskôr zapojenie do tvorby osnov náboženstva a učenie v CZŠ Narnia, kluby pre mamičky s deťmi, školenia dobrovoľníkov a tiež tvorba vizuálnych pomôcok.

V službe sme rástli spolu s potrebami, ktoré sme videli v našom okolí a v cirkvi. Deti, ktoré boli na prvých rodinných táboroch ako účastníci, sa stali

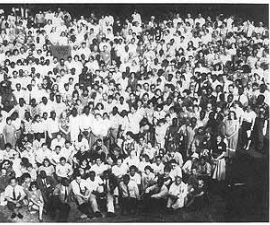

Scripture Union vo svete

Dnes pôsobí SU vo viac ako 120 krajinách

Rozvíja sa Program podpory čítania Biblie.

Vo viacerých krajinách sa rozvíja športová služba aj formou KidsGames a TeenGames

2001

Bible formou aktívnej výstavy

...olných cieľoch, učení a zásadách práce.

Hudobný a dramatický tábor

Ďalšia medzinárodná konferencia bola r.2001 v Nottinghamu v Anglicku s viac ako 800 účastníkmi. Súčasťou konferencie boli aj konzultácie v sekciiach: Detská služba, Mládež a Biblia.

V roku 2011 vlastnili miestne hnutia SU 76 miest na tábory.

dobrovoľníkmi a viacerí z nich už majú vlastné rodiny a malých adeptov na MamiKluby. Činnosť organizácie je závislá od dobrovoľníkov a podporovateľov, darov, 2% z daní alebo grantov.

V súčasnosti naše osvedčené materiály dávame na webstránku, kde sa dajú stiahnuť zdarma za dobrovoľný príspevok. V posledných rokoch sme vydali detskú Bibliu *Veľká výprava* a k nej biblickú časovú os *Cesta Bibliou*. Obe tieto publikácie pozývajú nielen k prelistovaniu, ale spolupráci dieťaťa a rodiča, alebo učiteľa a rodiča, aby spoločne objavovali veľký príbeh Biblie.

Počas všetkých tých rokov, už na začiatku práce vo vydavateľstve a neskôr v Scripture Union, bol mojou najväčšou oporou môj manžel Ondrej. Keď sme priam spávali na balíkoch Dúhy, dalo sa to chvíľu vydržať, ale keď z každej police vypadal kreatívny materiál a garáž sa naplnila športovými pomôckami, bol čas na zmenu. Ďakujem mu preto za podporu v každom období, v neporiadku i sťahovaní, za dobrovoľníčenie na táboroch aj neustály sponzoring. Takto sme to v manželskom sľube nemali naformulované, ale takto sa to vyvinulo a vďaka Bohu za to.

A ešte za jednu vec som mimoriadne vďačná Pánu

Bohu. V skutočnej kresťanskej službe neexistuje konkurencia. Sme vyslaní na jedno veľké pole, lebo žatva je veľká. A robotníkov je stále málo. Príď sa? Niekoľko organizácií a cirkví sme spojili sily a 15.-17. septembra chystáme veľkú Konferenciu Detskej služby v Banskej Bystrici, viac info tu: www.kds2017.org. ■

Ďalšie informácie a kontakty:
www.scriptureunion.sk
www.velkavyprava.sk

Natália Luptáková

Scripture Union

<https://scriptureunion.global/>

<http://www.velkavyprava.sk/>

Scripture Union Slovakia

Hlavné stránky na Slovensku

Kto sme
Aktivity
Biblia
Aktuality
Chcúli ste na služby?
Čo je Biblia
Radiť sa o ceste

<http://www.scriptureunion.sk/>

OTVORENÁ SLUŽBE

ANNA POLCKOVÁ sa narodila 3. apríla 1970 v Revúcej, vyštudovala strednú zdravotnícku školu v Poprade. Teológiu študovala v Bratislave a v Erlangene v Nemecku. Od r. 2008 je frekventantkou psychoterapeutického výcviku, venuje sa hlbinej psychoterapii. Je predsedajúcou farárkou dynamicky sa rozvíjajúceho zboru, ktorý má svoje špecifiká. Je známa otvoreným srdcom k ekumenickej spolupráci. Verejnosť ju pozná aj z festivalu Pohoda, kde slúžila ekumenické Bohoslužby spolu s Antóniom Srhoľcom a kazateľom Cirkvi bratskej Danielom Pastirčákom.

Rozprával sa s ňou a foto ĽUBO BECHNÝ

Keď začala utečenecká kríza, pápež František apeloval na farnosť, aby každá z nich prijala jednu rodinu – čo by pomohlo vyriešiť problém. Vy ste toto vypočuli ako jediný evanjelický cirkevný zbor na Slovensku...

Áno, na myšlienku prísť s návrhom konkrétneho riešenia sme prišli v rovnakom čase. To, že sme sa inšpirovali navzájom, nevyklúčujem. Bolo to obdobie, keď zo svojich domovov utekali pred vojnou, násilím a terorizmom tisíce zúfalých ľudí. Rozhodnutie odísť z vlastnej krajiny ich stálo veľa odvahy, peňazí a síl, znamenalo vystaviť sa rizikám, niekedy aj priamemu nebezpečenstvu smrti. Na zástupy utečencov v táboroch, ktoré sledujeme v televízii alebo na internete z pohľadia svojich obyvčiek, máme tendencie nazerať ako na ohrozenie. A nielen politici – aj my, kresťania, zabúdame, že sú to predovšetkým ľudia. Ľudia, ktorí preto, aby sa prepracovali k základným ľudským právam, musia riskovať život!

Niektorí ľudia majú z utečencov strach...

Nemáme strach z nich. Máme strach o seba. O svoj komfort. To, že núdzným treba pomáhať, s oduševnením deklarujeme, ale boli by sme radi, keby sa v nás a okolo nás nemuselo nič meniť. Na migračnú krízu sme v našom CZ reagovali v kázňach. Ale ľuďom, ktorí trpia hladom, smädom, chladom a neistotou, slová o láske nestačia. Preto sme sa rozhodli pomôcť aj konkrétne. Počas reformačných slávností v októbri 2015 sme na slávnostnej akadémii pri 200. výročí narodenia Ľudovíta Štúra vyhlásili zbierku na rekonštrukciu bytu v jednej z našich budov. Počas leta 2016 sme ho zariadili a 16. septembra 2016 sme v ňom privítali Fatah s dcérami.

Ako prebiehala príprava bytu?

Rozhodnutie presbyterstva cirkevného zboru som zverejnila na sociálnej sieti, na čo zareagovali desiatky ľudí a mnohí z nich sa pri príprave bytu angažovali.

Oslovili ma mladí ľudia, ktorí sa nezúčastňujú služieb Božích ani iných zborových aktivít, niektorí sa ku kresťanstvu vôbec nehlásia. Možnosť pomoci utečeneckej rodine ich zaujala. Boli ochotní nezištne pomáhať. Jedna mladá pani architektka vypracovala štúdie pred rekonštrukciou, navrhla zariadenie, nakúpila materiál, ušila závesy, iní darovali nové vybavenie do kuchyne, spálne aj obývačky, alebo prišli upratať. Bolo pre mňa zaujímavé sledovať, že spolupráca pri príprave a zariadení bytu naplňa mnohých darcov nadšením a radosťou. Ľudia sa radi zúčastnia konkrétnej pomoci, ak vedia, že nebude zneužitá. Často chcú pomáhať, ale nevedia, ako.

Čo ste ešte urobili?

Okrem prípravy bytu pre utečencov sme z ofery z osláv 240. výročia posvätenia Veľkého kostola v novembri 2016 nakúpili pre deti utečencov v Pobytovom tábore v Opatovskej Novej Vsi viačičky. V pobytovom tábore sú týždne, niekedy mesiace

ubytované rodiny, ktoré čakajú na azyl. Darčekom – hráom, športovým potrebám, ale aj školským pomôckam sa deti veľmi tešili.

Ako sa vám komunikuje s dočasným hosťom?

Fatah je moderná mladá dáma. Výborne varí a pečie, má zmysel pre humor. Našla si brigádu, pomáha v jednej malej súkromnej pekárni. Komunikácia je dosť náročná. Fatah hovorí arabsky, trochu anglicky. Po slovensky sa učí. Pri rozhovoroch nám pomáha google prekladač, ale aj tvorivosť a fantázia. Je potrebné vyjadrovať sa veľmi jednoducho. Komplikované dorozumievanie sa je prekážkou pri starostlivosti dobrovoľníkov. Všetko si však žiada čas a dobrú vôľu. V prvých týždňoch Fatah pri získavaní poistenia, bankového účtu, vybavovania lekárov veľmi významne pomáhali pracovníci Migračného úradu MV SR, hlavne koordinátor Martin Vyšňa.

Ako prípravy na prijatie moslimskej rodiny vnímali ľudia v cirkevnom zbore?

Počas celej zbierky sme mali vo Veľkom kostole nádobu, kam ľudia mohli na rekonštrukciu bytu pre utečencov prispieť. Kto chcel, prispel, kto nechcel, neprispel. Migračná kríza je témou, ktorá spoločnosť polarizuje. Ľudia majú na ňu vyhraný názor, iný počet nechcú. Vyjadrenie predstaviteľov cirkví k utečencom je veľmi vágne. V situácii, kedy politici vyjadrujú odmietavý postoj, kedy sa stavajú proti plánu na prerozdelenie žiadateľov o azyl, by bolo potrebné, aby sa cirkvi vyjadrili rozhodne a jednoznačne.

Myslíte si, že Slovensko je xenofóbne?

V udalostiach, ktoré v ostatnom roku ovplyvnili život našej cirkvi, spoločnosti, Európy aj sveta, sa prejavila naša ľudská aj kresťanská zraniteľnosť. Na viacerých úrovniach vyšli na povrch predtým skryté prejavy pohrdania

a nenávisť. A žiaľ, aj my, ktorí si hovoríme kresťania, my, ktorí sa hlásime k dielu reformácie, sme schopní xenofóbne a homofóbne nálady mlčky znášať, alebo ich dokonca podnecovať a živiť! Pokiaľ sa človek na základe príslušnosti inej rasy, náboženstvu alebo sexuálnej orientácii stáva pre nás, pri nás menej hodnotným človekom, príp. menej hodnotným kresťanom, niečo zásadné sme nepochopili. Ak nevieme odolať pokušeniu rozhodovať o tom, kto je hodný lásky a pomoci, opúšťame Bohom, Kristom zverené poslanie.

Váš zbor je známy aj svojim otvoreným prístupom k homosexuálom.

Áno. Pred dvoma rokmi vydalo presbyterstvo nášho cirkevného zboru stanovisko k situácii v spoločnosti, ktorá vznikla pri príprave referenda „o rodine“. Kampaň, ktorá sa vtedy viedla, dehonestovala menšinu, hlásiacu sa k homosexuálnej orientácii. Sme presvedčení, že demonizovanie a osočovanie ľudí, ktorí sú iní, je výsledkom nepochopenia Písma svätého, nepochopenia zložitých životných súvislostí. Za problémami, ktoré stoja za skrytým a zjavným násilím v rodinách, určite nestoja jednotlivci s homosexuálnou orientáciou. Veľkým problémom, ktorý sa znovu v minulom roku ukázal aj v rozhodnutí Zboru biskupov neuzatvoriť novú pracovnú zmluvu kaplánovi Jakubovi Pavlúsovi, je, že naša cirkev dosiaľ nevedela o téme homosexuality, ale ani o tom, čo skutočne trápi súčasné rodiny, žiadnu odbornú teologickú diskusiu. Tváriť sa, že tento problém neexistuje, lebo sa nás (väčšiny) netýka, nie je riešením. V tejto otázke by sa mala prejavíť naša schopnosť opustiť predsudky, hľadať pravdu, nezatvárať si oči pred šikanovaním marginalizovaných skupín „v mene Božom“. To, že budeme brať zreteľ na výsledky vedeckého bádania v oblasti teológie, ale aj iných vedných disciplín – prírodných

a humanitných vied, by malo byť samozrejmým. U nás to žiaľ zatiaľ samozrejmým nie je. Pokiaľ cirkev nie je ochotná reagovať na výzvy doby, na zložité problémy, ktoré ovplyvňujú život ľudí, stratí dôveryhodnosť.

Sekulárnemu hudobnému festivalu dala ekumenická bohoslužba duchovný rozmer. Ako k tejto spolupráci došlo?

Pohoda je pre mňa vždy krásnym zážitkom, ktorý otvára letné mesiace. Naša ekumenická spolupráca na Pohode začala v r. 2010. Na bohoslužby prichádza cca 1 500 ľudí. Je to naozaj veľkolepé. S Danielom Pastirčákom a Tonkom Srhoľcom sme sa stretávali niekoľko týždňov vopred. Aj táto príprava bola – a s Danielom aj doteraz je – nesmierne obohacujúca. Snažili sme sa každý svojimi darmi prispieť k tomu, aby boli bohoslužby pre mladých zrozumiteľné a oslovujúce. Daniel Pastirčák vytvorí vždy scenár, evanjeliový príbeh ilustrujú v divadelnom vystúpení obyčajne herci, každý z nás má krátku meditáciu. Pred prvou bohoslužbou znel spev rabína, Zeva Stiefela, neskôr rabína Mayersa, teraz aj liberálneho rabína Kapustina.

Pokračovala spolupráca aj mimo festival?

S Tonkom Srhoľcom aj Danielom Pastirčákom sme od roku 2013, od vzniku nášho SZ v Starom Meste, začali aj tradíciu ekumenických modlitebných večerov – vždy v prvú pôstnu nedeľu. Okrem hostí z kresťanských cirkví – rímskych katolíkov, grékokatolíkov, starokatolíkov, reformovaných, pozývame k modlitbám aj rabinov a hostí zo židovskej náboženskej obce, a ostatné dva roky aj moslimov.

Počul som, že slúžite nemeckej a maďarské služby Božie.

Áno, v našom Malom kostole sú každú nedeľu dopoludnia služby Božie v nemeckom, potom v anglickom a potom v maďarskom

jazyku. Služby v nemeckom a maďarskom jazyku navštevujú prevažne starší ľudia, „Prešporáci“. V nemeckom jazyku slúžim ja, v maďarskom kolegyňa Erika Sokola. Oboje služieb Božích navštevuje len pár ľudí, sú však pre nich veľmi dôležité. Bohoslužby v anglickom jazyku sú aktivitou BIC – bratislavského internacionálneho zboru, majú svojho vlastného farára a liturgiu.

Vstupujeme do jubilejného roku 500. výročia reformácie. Aké sú plány vášho zboru na jeho pripomenutie?

Zborové presbyterstvo prijalo vyhlásenie, rada by som časť z neho citovala: „Vyzývame vedenie ECAV na Slovensku i všetkých jej členov, aby sme jubilejnú pamiatku reformácie spoločne využili predovšetkým k hlbokému pokániu, poučili sa z vlastných zlyhaní i z fatálnych chýb predošlých generácií, vrátane chýb samotných reformátorov. Zmobilizujeme svoje sily a schopnosti k zásadným zmenám v živote našej evanjelickej cirkvi tak, aby sa stala integrálnou súčasťou spoločnosti,

prorockým hlasom, Kristovou cirkvou, ktorej členovia výrazne prispejú k eliminácii všetkých foriem násilia, extrémizmu, neonacizmu, fašizmu, ale aj korupcie a klientelizmu.“

Okrem vyjadrení v kázňach Božieho slova a stanoviskách k témam, ktoré rezonujú v spoločnosti, sme v tomto roku začali pravidelnú starostlivosť o jedlo pre ľudí bez domova. Každý týždeň naši dobrovoľníci uvaria jedlo pre 50–70 ľudí, ktoré sa vydáva na Mýtnej ulici.

Aj v jubilejnom roku 2017 budeme Pána Boha oslavovať na Kantátových službách Božích, na ktorých umelecký súbor *Solamente naturali* uvádza vždy kantátu J. S. Bacha na príslušnú nedeľu. Okrem nich plánujeme pri príležitosti 500. výročia reformácie uskutočniť ekumenické bohoslužby a pokračovať v dialógu s predstaviteľmi židovskej komunity, s rabinom Michailom Kapustinom. Pripravujeme tiež medzinárodnú konferenciu s témou rodovej rovnosti. Jubilejný rok vyvrcholí slávnostnými bohoslužbami v 1. adventnú ne-

deľu, kedy oslávim aj 240. výročie posvätenia Malého kostola, pozvanie zvestovať Božie slovo prijal brat biskup z Rakúska.

Chcete pokračovať aj v praktických skutkoch lásky?

Sme presvedčení, že výzvy aj riziká súčasného diania, ale aj neustále hľadanie východísk je potrebné reflektovať v zvesti slova Božieho, ale aj v konkrétnych skutkoch lásky. Predstierať, že to, čo sa okolo nás deje, sa nás netýka, je pokrytecké. Zbabelé. Od ľudí, trpiacich v existenčných krízach, v nedostatku, fyzickom aj psychickom utrpení, od tých, ktorí sú šikanovali za to, že prejavia svoj názor, sa nemôžeme izolovať. Je nevyhnutné, aby sme k nim zaujali postoj. Ako kresťania. Ako ľudia. V témach, ktoré polarizujú spoločnosť, ale aj cirkev, sa očakáva naše vyjadrenie. Nie v rýchlych, skratkovitých riešeniach, ale v prejave trpezlivej, vytrvalej podpory, ale aj v konkrétnej službe. Prosíme Pána Boha, aby nás viedol a aby nám v našich zápasoch pomáhal. ■

Kniha Horného Považia 2016

V Krajskej knižnici v Žiline, v inštitúcii v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja sa už po jedenástykrát uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie čitateľskej súťaže Kniha Horného Považia 2016.

Titul Kniha Horného Považia 2016 v kategórii odborná literatúra získala s počtom hlasov 244 kniha 12 statočných zostavovateľa Ľubomíra Bechného a kolektívu autorov.

Do súťaže bolo v tomto ročníku nominovaných 56 knižných titulov, ktoré sú späté s regiónom Horné Považie témou alebo osobou autora textovej či obrazovej časti. Do hlasovania sa zapojilo 2 258 hlasujúcich.

Kniha Horného Považia 2016

1. miesto

Kategória: Odborná literatúra

Ľubo Bechný a kol. 12 statočných

Vydavateľ: VIFO – Ing. Ľubomír Bechný

v Žiline 24.4.2017

DVANÁSTI STATOČNÝCH

o dávaní

Neopustíš takých, ktorí sú na to, aby ich každý opustil.
Nesieš ich svet na sebe.
Neodvráť tvár, keď vidíš, že dýchaš na ich cesty.
Majú len to, čo je na tvojej tvári.
Ty unesieš hanu, čo iní neunesú.
Povieš, že máš čo vložiť do brázdy, vyoral si ju.

Rudolf Dilong

Slovo na úvod zo Starého zákona

Ezav sa spýtal: Čo sú to za čriedy, ktoré som postretal? Jákob odpovedal: Nimi chcem získať priazeň u svojho pána. On však povedal: Ja mám toho tiež dosť; brat môj, len si ponechaj, čo je tvoje. Jákob však namietal: Nie tak! Ak som však získal tvoju priazeň, prijmi tento dar z mojich rúk. Keď som pozrel na tvoju tvár, akoby som hľadel na Božiu tvár, tak si bol voči mne milosrdný. Prijmi, prosím ťa, odo mňa tento dar na pozdrav. Ved' ma Boh štedro obdarovával, mám všetkého dosť. Keď naňho takto naliehal, dar prijal. (Genezis 33, 8-11)

Druhé slovo na úvod z Nového zákona

Vladárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili okolo neho celú kohortu. Vyzliekli ho a obliekli do purpurového pláštá, z trnia uplietli veniec a nasadili mu ho na hlavu. Do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolená a posmievali sa mu: Buď pozdravený, židovský kráľ! Pľuli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli mu plášť a obliekli jeho rúcho. Potom ho odviekli, aby ho ukrižovali. Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimon. Toho prinútili niesť Ježišov kríž. Tak prišli na miesto zvané Golgota – to znamená Lebka, a dali mu piť víno zmiešané so žľčou. Ale keď to ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, hodili lós a rozdelili si jeho rúcho. Potom si posadali a strážili ho. Nad hlavu mu dali nápis s udaním jeho viny: Toto je Ježiš, kráľ Židov. (Matúš 27, 27-37)

O DÁVANÍ – ŠIMON CYRÉNSKY (Z galérie stretnutí s Ježišom)

ZUZANA MOJŽIŠOVÁ

(Vysokoškolská učiteľka, publicistka, spisovateľka.)

Z istého uhla pohľadu je celý náš život akoby príbehom rozličných stretnutí s inými ľuďmi. Niektorí sa nám iba mihnú pred očami, iní nás načas, nadhlo, navždy ovplyvnia. Ježišov život sa z toho istého uhla pohľadu javí presne tak isto. Jedným z ľudí, ktorých stretol, sa volal Šimon z Cyrény.

Nový zákon mu nevenoval veľa slov. Evanjelista Matúš napísal: *Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimon. Toho prinútili niesť Ježišov kríž.* (Mt 27, 32) V Markovom evanjeliu nájdeme toto: *Istého Šimona z Cyrény, otca Alexandra a Rúfa, ktorý práve prichádzal z poľa, prinútili, aby mu niesol kríž.* (Mk 15, 21) A ešte Lukáš: *Keď ho odvádzali, zastavili istého Šimona z Cyrény, ktorý sa vracal z poľa, a položili naňho kríž, aby ho niesol za Ježišom.* (23, 26) To je všetko. Všetok to bola chvíľka, čo šli vedľa seba. Chvíľka dňa, ktorý zmenil svet. Najmä účinkovaním Kristovým, ale bez Šimona Cyrénskeho by ten príbeh nebol úplný.

Cyréna bolo mesto na severe Afriky, bohatý prístav podporujúci osídlenie Izraelitmi. Židovská komunita tam tvorila uznávanú spoločenskú vrstvu. Pochádzal odtiaľ nielen Šimon, nesúci Ježišov kríž, ale aj iní bohabojní muži, o ktorých sa hovorí v Skutkoch apoštolov.

Skúsme si predstaviť okamih, keď sa Ježiš so Šimonom stretli. Kristus vlečie kríž. Odhadom pätnásťkilový predmet síce pravidelného, ale na nosenie veľmi nepraktického tvaru. Všade okolo tlačienica davu ako volakedy na prvomájových sprievodoch. Emócie tiež nie sú absolútne odlišné. Vládne aj radosť, aj hnev, aj znechutenie, aj apatia, aj hlúposť. Vládne psychológia davu. Masy kričia, posmievať sa, sú vydesené. Ženy kvília a oplakávajú muža s trňovou korunou. A do toho Šimon, ktorého stretnú a prinútiť alebo zastavia a položia na neho kríž. Kto to spraví? V Lukášovi v Barabášov prospech naklonené *zástupy*, v Markovi *vojaci*, v Matúšovi *vladárovi vojaci*. Mali by to byť naši neprajníci. A naozaj sú? Nie sme to my sami?

Nedávno som v novinách čítala článok o výskume pôvodu extrémneho sebaobetovania (www.dennikn.sk). „Vedci sa pýtali veteránov, fanúšikov zlých futbalových tímov alebo šikanovaných členov študentských spolkov, aby zistili, či bolestivé

zážitky zvyšujú ochotu obetovať sa v prospech celku a potenciálne priniesť až obeť najvyššiu.“ Extrémne prípady sebaobetovania sú také prípady, keď sa niekto rozhodne zomrieť, aby žili iní ľudia či pretrvali nejaké ideály. Z evolučného hľadiska je to záhada – veď predovšetkým by malo ísť o prežitie a rozmnoženie sa. „Naše empirické výsledky ukazujú, že zdieľanie bolestivých skúseností vedie k rozptýleniu identity jedinca smerom k pocitu jednoty so skupinou ako celkom, ktorý môže motivovať ľudí k sebaobetovaniu, vrátane ochoty bojovať a zomrieť pre skupinu,“ – zhŕňajú vedci zistenia v štúdií.

Výnimočne bolestivé skúsenosti potenciálne vedú k fatálnemu sebaobetovaniu – Kristus nám daroval vzácny dar, svoj život, už vyše dve tisícročia držíme ten dar v rukách a často vôbec netušíme, ako by sme s ním mohli naložiť.

Daroval nám niečo Šimon z Cyrény? Zdá sa mi, že áno. Daroval nám manuál k obdarúvaniu iných. Na prelome 18. a 19. storočia žila na území Nemecka augustiniánska rehoľnica a mystička Anna Katarína Emmerichová. Jej početné videnia spísal istý básnik (Clemens Brentano) v diele *Bolestné utrpenie nášho Pána Ježiša Krista podľa videnia Anny Kataríny Emmerichovej*. (Spis sa stal podkladom pred vznik neslávne slávneho filmu Mela Gibsona Umučenie Krista.) Piate zastavenie Kristovo na krížovej ceste opísala takto:

„Sprievod prechádzal popod klenutú bránu starej mestskej hradby. Pred týmto oblúkom je námestie, na ktorom sa zbiehajú tri ulice.

Tu mal Ježiš opäť prejsť po veľkom kameni, zatackal sa však a spadol na zem.

Prechádzali tadiaľ skupinky dobre oblečených ľudí, ktorí išli do chrámu a so súcitom zvolali:

‘Beda! Veď ten úbohý človek zomrie!’

Keďže Pán už nevládal vstať, farizeji, ktorí viedli sprievod, povedali vojakom:

Nedostaneme ho tam živého! Musíte nájsť niekoho, kto mu pomôže niesť kríž!’

Práve vtedy tadiaľ išiel akýsi muž so svojimi tromi synmi. Volal sa Šimon Cyrénsky. Vracal sa z práce a pod pazuchou niesol otiepku raždia. Bol záhradníkom a každý rok prichádzal cez veľkonočné sviatky do Jeruzalema strihať živé ploty.

Podľa šiat vojaci zistili, že je z nižšej triedy a nútili ho, aby pomohol Ježišovi niesť kríž.

Šimon sa najprv zdráhal a odporoval, ale vojaci ho prinútili. Jeho plačúcich synov sa ujali ženy, ktoré ich poznali.

Šimon pociťoval pri pohľade na dokaličeného Ježiša odpor a hnus. Ježiš sa rozplakal a hľadel na neho tak ľútostivo, že Šimon mu pomohol vstať. Kati Šimonovi priviazali na plecيا priečne brvno kríža a kráčal tesne za Ježišom, ktorý už nemusel znášať celú ťarchu.

Šimon bol mocný muž a mal asi štyridsať rokov. Neskôr sa jeho starší synovia, Rúfus a Alexander,

pridali k Pánovým učeníkom a mladší syn nasledoval svätého Štefana.

Prvotný pocit hnsu, ktorý Šimona ovládol, sa napokon zmenil na pocit hlbokého súcitu.“ (www.a-repko.sk).

Hľadám vo všetkých tých slovách odkazy. Dobře oblečení ľudia idú do chrámu a z diaľky súcitia. Šimon ide s deťmi z práce. Najprv pomáha z donútenia a cíti odpor. Doráňaný Ježiš sa mu hnusí. Potom vidí Kristove prosiace oči, okná do duše. (Ale čo ak by Kristus nevládal zdvihnúť hlavu a pozrieť Šimonovi do tváre? Čo by sa stalo?) Keď vojaci záhradníkovi z Cyrény pripevnia brvno na plecيا, pod

...vedieť, čo treba robiť,
a zároveň žiť svoj život
na tomto svete,
býva niekedy
priam nezlučiteľné...

ich ťarchou, osobne zainteresovaný, v obklúčení zlých vojakov a tesne vedľa dobrého Krista celkom podľahne čaru pomoci – zázraku môcť pomôcť; keby Golgota ďalej a vyššie bola, nevládlo by mu to. Šimonovi bolo dovolené za nesmierne krátky čas pochopiť a zažiť to, čo sa iným z nás nepodarí ani za sto rokov. Na počiatku sa zdá, že Šimon má pocit, že sa ho z biedy sveta len máločo týka; práca a rodina sú hlavné. Na konci – teda o nedlhú chvíľu – Šimon vie, ako by mal svet po správnosti fungovať a čo treba robiť. Možno ho to obšťastnilo. Ale možno mu to aj nadosmrti sťažilo jestvovanie. Pretože vedieť, čo treba robiť, a zároveň žiť svoj život na tomto svete, býva niekedy priam nezlučiteľné, boľavé, ťažké.

Hľadám v tých slovách odkazy, obrazy. Výzvy. Raz, keď pôjdem z práce a moje deti sa budú dožadovať

pozornosti a uvidím krvavého chlapa, ktorého bijú vojaci, mám mu pomôcť niesť kríž. To nezvládnem. Určite nie. Takú pomoc nedokážem ponúknuť, ani v doslovnej podobe, ani metaforicky. Je to nad rámec mojej nielen osobnej odvahy.

Nejako však predsa len pomáhame. Sebe. Blížnym. Vzdialenejším. Cudzím. Pomáhame druhému, aby sme ho potešili. Alebo aby sme seba samých potešili. Dávame, aby sme sa druhému zapáčili, získali si ho. Aby sme sa zapáčili sebe. Alebo okoliu. Aby sme si obdarovaného zaviazali, napríklad k poslušnosti. Obdarujeme iných, aby sme sa vyvinili z vlastných prehrškov. Aspoň trošku. Aspoň na pohľad.

Pomáhať sa dá tisícmi spôsobmi na miliónoch rôznych adries.

Darovanie zväčša darcu nebolí, obdarovanému pomôže. Ak mám hrbu voľného času a miniem ho tak, že pomôžem kamarátovi presťahovať veci z bytu do bytu, lebo on nemá auto a ja mám – je to fajn. Dávam z toho, čoho mám v danej chvíli veľa. Alebo aspoň dosť. Dávam z nadbytku. (Samozrejme, výdatnosť takejto pomoci úzko súvisí s tým, ako konkrétny človek vníma svoje nadbytky. Nieкто má tri hodiny voľného času v nejaký deň, jednu z nich využije na vlastné pôžitky, dve z nich na sťahovanie priateľa z bytu do bytu. Nieкто iný alebo ten istý človek v iný deň má k dispozícii osem hodín ničnerobenia – a naozaj ich minie na ničnerobenie a celkom osobné relaxovanie.)

Často je našinec vyzývaný, aby sa o svoje veci podelil s potrebnjším. Zväčša dávame z nadbytku; zimná bunda, ktorú už pravdepodobne nikdy nebudeme potrebovať, visela v skrini pre strýčka náhodu, ten stále nechodil, tak skončila u imigrantov. Najčastejšie sa však stretávame s výzvou pomôcť niekomu/niečomu finančne. Dávame. Takmer vždy a výlučne iba z nadbytku. Ak nemám nadbytok, nedám nič. Oficiálne záväzné tabuľky na určenie toho, odkedy začína nadbytok, nejestvujú. Závisí od konkrétnej situácie, od náture, zemepisnej šírky, výchovy...

Vrátim sa k cyrénskemu Šimonovi. Záhradník chodieval do Jeruzalema každý rok strihať kríky. Možno to robí dobrovoľne, aby bolo na veľkonočné sviatky mesto pekné. Možno to robí zo zvyku. Možno to robí preto, lebo na takej práci v exponovaný čas sa dá dobre zarobiť. Nevedno. V každom prípade – je tam. Odpracoval si svoje, vracia sa so synmi domov, asi ho čaká žena. Neinklinuje k davu hrnúcemu sa na Golgotu, ani nepatrí k pekne oblečeným ľuďom idúcim do chrámu. Je celkom obyčajný. Štíti sa krvi. Keď nastane jeho chvíľa, vôbec netuží, aby sa naplnila. Nechce pomáhať, nechce dať k dispozícii to jedno z najzväčšných, čo vlastní – vlastný život. Lebo taká búrlivá je nálada v Jeruzaleme v ten deň. Človek by aj o život mohol poľahky prísť, vášne sú vybičované, dav nepremýšľa. Vojenské ruky Šimona posotia, vojenské ústa čosi kričia.

Strih.

Potom Šimon vidí oči. A? Pochopí. Chopí sa brvna. Odvtedy je už všetko v jeho živote inakšie, ako bolo dovtedy. Stretnutie s Kristom ľudí mení. Nezáleží na tom, či sa odohrálo pred vyše dvetisíc rokmi, alebo sa odohrá dnes popoludní.

Čo Šimon pochopil, keď sa cez okná do duše pozrel do duše – väčšmi svojej než Ježišovej?

Snažím sa v tej trme-vrme zachytiť Šimonov pohľad, porozumieť jeho náhlemu pochopeniu čohosi dôležitého. Vidím:

Nestačí dávať iba z nadbytku, musíš dávať z podstaty. Rozdeliť sa o prebytok, veď to predsa nebolí. Naozaj sa ráta iba to dávanie, taká pomoc, ktoré bolia, ktoré hrozia smrťou. Ostané sú len pozemské ľudské taľafatky. Akoby zrazu všetko pomáhanie, všetko rozdávanie, uskutočnené bez ozajstnej vlastnej ujmy, vôbec neplatilo.

Hneď ako Šimonov pohľad zachytím a prijmem odkaz, začnem sa významne pozeráť niekam celkom inam. Lutujem, že som vôbec niečo zachycovala a prijímala. V tom som celkom iná ako Šimon po tom, čo pozrel do Kristových očí.

Z novinového článku, ktorý som spomínala, akoby vyplývalo, že ak osud človeku nadelí zlé skúsenosti, bude človek potom dávať viac, než ten, kto žije šťastne a blahobytné. Akoby bolo potrebné mať zlé skúsenosti, akoby práve s nimi, zdá sa, súvisela naša schopnosť dávať. Oukej. Ale čo ak osud človeku nadelí veselý, vyrovnaný, múdry, naozaj šťastný život bez veľkej smoly? Lebo sú takí ľudia. Vďaka Bohu. Tí potom môžu veľa darovať z dobrého rozmaru, alebo preto, lebo sú schopní do morku kostí precítiť žiaľ a nepohodu iných. A niekoho zas vlastné zlé skúsenosti privádzajú k egoizmu, zatvrdne, nepomôže, zo svojho nedá, veď je osudom ťažko skúšaný aj bez toho, aby rozdával, aby sa rozdával.

Kristus pomáhal, uzdravoval, kriesil, rozdával. Každým jedným týmto činom sa čoraz výraznejšie stával trňom v oku svojich nepriateľov. Tí ho napokon pribili na kríž. Jeho dary – nám ich daroval – boli krokmi, schodmi v ústrety jeho smrti. Dar je darom v Kristovom ponímaní iba vtedy, keď bolí, keď nás priblíži k vlastnej smrti.

Možno nedokážeme zachytiť Kristov pohľad, aby nás vyprovokoval k veľkému činu veľkého, ale boľavého dávania. Tak skúsme vo svete, zasiahnutom núdznosťou, nájsť aspoň Šimona z Cyrény. V očiach sa mu odráža manuál dávania. Možno nevieme činiť to, čo nás Kristus učí, možno sme väčšinou len figúrkami v evolučnom vývoji – no dobre, ale nestrácajme zo zreteľa túto svoju neschopnosť. Vnímajme sa v správnej miere. ■

Kaplnka, 9. 4. 2017

(Súvisiacu úvahu o druhej strane dávania -- prijímaním priniesieme v ďalšom čísle

BOLA TO... KONFERENCIA...

Text a foto: BOHUSLAV PIATKO

V sobotu, 27. mája 2017 sa v Žiline uskutočnila Konferencia Cirkvi bratskej v SR. Na začiatku jej programu v konferenčnej brožúre je: 9:00–9:30 hod. registrácia delegátov. Na konci toho istého programu na ten istý deň je: 17:15–17:30 záver Konferencie. A medzitým 19-bodový program.

Neviem, prečo mi ustavične chodí po rozume, že by som mal začať vetou:

Bola to dobrá konferencia...

Keď som ju napísal a prečítal si ju na displeji počítača, na displeji v hlave mi zablikalo svetielko – „selfcontrol“. Toto svetielko som si doniesol z USA – vo Washingtone je vo vestibule Domu novinárov masívna tabuľa, na ktorej je *Desatoro amerického žurnalistu*. Neviem, ktorý v poradí bol tento bod, ale v mojej novinárskej hlave je odvtedy na prvom mieste:

– SELFCONTROL – Ovládaj sa! Kontroluj sám seba, kontroluj to, čo píšeš!

Pripadá mi to až smiešne, prečo sa toto svetielko rozblikalo práve pri takejto najobyčajnejšej plánovanej vete do správy z cirkevnej konferencie. No – nedá sa nič robiť, odkedy nosím v hlave toto svetielko a ono zabliká, keď píšem... prestanem písať klávesnicou a píšem v hlave. Niekedy sa mi vyjasnia veci hneď, inokedy to trvá dlhšie a bolo aj tak, že som začaté nikdy nedopísal. (V rámci prípravy tohto čísla Dialógu je toto úplne posledný príspevok, ktorý dávam dohromady a verím, že ho dopíšem...)

Takže nezačínam plánovanou vetou: Bola to dobrá konferencia. Nebudem písať o tom, čo všetko som zvažoval a staval „za“ a „proti“. Jednoducho

- nemám definíciu toho, čo je „Dobrá Konferencia“. A tak to všeobecne ani nemôžem povedať. Pre koho je dobrá? Asi nemajú takýto pocit tí, ktorým neprešli návrhy, možno je sklamané aj vedenie cirkvi, ktorému tiež neprešiel jeden dosť závažný návrh...

Takže, dva základné postrehy: Konferencia bola jednodňová (oproti predchádzajúcim dvojdným) a naplnila celý plánovaný program. Takže minimálne bola časovo-ekonomická. Čo je dobré.

Neviem, či si to uvedomili aj delegáti, zaujatí maratónom hlasovaní a diskusií - konferencia bola doslova nabitá (prinajmenšom popretkávaná) modlitbami. Modlitebné chvíle prichádzali tak spontánne, prirodzene, akoby boli súčasťou plánovaného programu. Chodím ako hosť na cirkevné konferencie asi 8 rokov, táto bola prvá tak intenzívne modlitebná (Týmto bolo konferenčné stretnutie určite dobré!).

Už len za to vďaka.

Ak by som mal povedať spravodajsky - konferencia prebiehala hladko, plynule v konštruktívnom duchu. No nebola nudne jednohlasná.

Spomeniem dva body, ktoré vyvolali diskusiu, a tá následne zvrátila predkladané návrhy.

Prvým bol návrh na zmenu zloženia Rady CB, ktorý predkladala Rada CB - kde delegáti konferencie mali rozhodnúť „o zrušení funkcie tajomníka RCB od nasledujúceho funkčného obdobia a o vytvorení funkcie prvého a druhého podpredsedu Rady“. Samotní predkladatelia si uvedomovali úskalia tohto návrhu (a v odôvodnení ich aj pomenovali) - no, ako píšú: „Ide o to, aby sa konferencia ešte pred prípravou volieb Rady CB vyjadrila a principiálne rozhodla o zrušení/nezrušení funkcie tajomníka Rady.“ Nie je potrebné vymenúvať tu všetky „za“ a „proti“, ktoré v Žiline zazneli. Úskalia, ktoré predkladatelia predložili spolu s návrhom, spôsobili, že návrh neprešiel. Faktom zostáva, že upratovanie a reorganizácia najvyššieho poschodia Cirkvi bratskej sa ťahá už niekoľko rokov. Najskôr to boli problémy s ustanovením funkcie riaditeľa kancelárie - ktorý bol na druhý pokus ustanovený, no zároveň zostala aj funkcia tajomníka Rady (hoci neplateného), čo bolo chybou reorganizácie ústredia od začiatku tohto reformného procesu. Zrejme to bola len tradícia (neodvaha) zrušiť silný post tajomníka Rady. Každému muselo byť zrejmé, že existencia týchto dvoch funkcií je zbytočne zdvojená a dlhodobo neudržateľná. A toto úvodné zaváhanie zodvihlo ruky proti aj v Žiline. Je zaujímavé, že práve z tzv. „progresívnych“ zborov sa veľmi silno ozvalo volanie po dodržaní tradície (funkcie tajomníka) - keď, obrazne povedané, prevážil voči zdravému rozumu argument „a kto bude písať /tradičnú/ tajomnícku správu, keď nebude tajomník...“

Návrh teda delegáti neschválili, no nezmiatli ho zo stola. Počká ich na ďalšej konferencii, kde budú

voľby novej Rady. Nie jednoduchá situácia pre tých, čo pripravujú voľby...

Druhým diskutovaným návrhom bol návrh na zmenu článku 194 Duchovných zásad a Vyznania viery, ktorý predkladalo staršovstvo Zboru v Hermanovciach. V návrhu išlo o zrušenie/nahradenie slovného spojenia „... pôsobiť v dialógu so svetovými náboženstvami...“ a v ďalšom pokračovaní toho istého článku o vypustenie/nahradenie spojenia „*ekumenická teológia*“.

Ani tento návrh po diskusii neprešiel.

A ešte treba spomenúť jeden návrh, ktorý je len zdanlivo okrajový. No je to dôležitý návrh, ktorý upravuje vnútrocirkevnou legislatívou postavenie Kórejského zboru v Žiline. Konferencia schválila tohto návrhu udelila Kórejskému zboru v Žiline status pridruženého zboru s právnou subjektivitou s tým, že Rada CB ustanoví pridruženému zboru práva a povinnosti formou priebežne aktualizovanej dohody o vzťahoch pri zachovaní členstva a podmienok ustanovenia za kazateľa.

Konferencia tento návrh schvália.

Za českú časť Cirkvi bratskej konferenciu pozdravil 1. podpredseda Rady CB V ČR **Petr Raus**. Vo svojom príhovore sa dotkol aj problému, ktorý nie je neznámy ani na Slovensku. A možno by si ho mali uvedomovať predovšetkým tí, čo sa intenzívne venujú misii a zakladaniu zborov. Aspoň niekoľko slov: „Asi mnohí poznáte tú bolesť, keď mnohí uveria, prežijú obrátenie u nás a po nejakom čase odídu inde. Iste tu hrá svoju úlohu vedenie Božím Duchom. Treba si uvedomiť, že Pán Boh o všetkých stojí rovnako, a že to nie je vždy On, kto ich vedie inde. Často to býva tak, že sa im zo začiatku venuje veľká pozornosť - dobre že ich neofukujeme - a potom, v určitej chvíli, nadobudneme dojem, že sú pripravení na samostatný život, a začneme sa venovať iným. A ich necháme stať akoby v pozlátku, len sa im už nevenujeme. A tu robíme chybu - my na nich neprenesieme žiadnu zodpovednosť, neponúkame im miesto, kde by mohli byť užitoční.“

Oni by radi dačo robili, a my od nich nič nechceme. A tak ich neraz stratíme – niekedy len pre svoj zbor, ale niekedy aj pre cirkev...”

Ďalej Petr Raus v súvislosti s rozsiahlymi zmenami vo vedení cirkvi v ČR spomenul niektoré priority, ktoré stoja pred novým vedením cirkvi. Snaha o revitalizáciu starých a zakladanie nových zborov je rovnaká ako na Slovensku. V tejto súvislosti povedal, že treba veľmi intenzívne oživiť vzájomné kontakty jednak medzi zbormi vnútri CB, ale aj medzi zbormi z iných cirkví. Povedal aj námety na premýšľanie, ktoré nikomu nevnucuje (tlmočime voľne): „Túžim po cirkvi, ktorá vie svojmu Bohu

dôverovať, nemá strach o pozemský život, nebojí sa premien sveta... Túžim po cirkvi, ktorá nielen vie, čomu verí, ale vie aj prečo verí... Túžim po cirkvi, ktorá má odvahu prvých kresťanov, ktorí sa nebáli pochybovať... Túžim po cirkvi, ktorá nepodľahne materializmu, ktorá vie žiť aj v hojnosti... Túžim po cirkvi, ktorá je skutočným darcom, ktorá praje druhým úspech... Túžim po milosrdnej cirkvi, po cirkvi, ktorá je pripravená nielen súdiť, ale aj odpúšťať...”

Skončím vetou, ktorou som chcel začať (samozrejme –v selfcontrol verzii): **Bola to dobrá konferencia – z môjho pohľadu.**

ZO SPRÁVY

Predseda Rady CB **Štefan Evin** svoju rozsiahlu správu rozdelil do dvoch častí. V jednej sa zaoberal dynamikou a spôsobom, akým cirkev prežíva a vyjadruje svoju vieru. Jej nepochopenie u seba samého aj u druhých je, podľa neho, jednou z príčin nespokojnosti, napätia a kritiky v našich spoločnostiach. Hovorí, že sa s týmto problémom osobne vyrovnáva a „dúfa, že aj narovnáva“.

My vyberáme tú časť správy, ktorú pripravil s predsedom PLANt.sk (odbor pre zakladanie zborov) a kde sa venuje aktuálnym otázkam priorít Cirkvi bratskej a vízie 4x10.

ZAKLADANIE ZBOROV A OBNOVA ZBOROV

Prioritami našej cirkvi je od roku 2015 *rozširovanie cirkvi do nových oblastí a obnova zborov*. Obe priority potrebujú ducha viery pre nové situácie, pre nové cesty, pre každú generáciu. Obnova aj zakladanie zborov nás učí zodpovednosti za zverené hrivny. V niektorých prípadoch nás vedie k tomu, aby sme vykopali „zakonzervované“ poslanie a vydali sa spoločne na túto cestu viery, predovšetkým ako zborové spoločnosti. Minulé požehnania sa nedajú staticky zakonzervovať pre budúcnosť. Snaha o ochranu a udržanie toho, čo máme – čo sa domnievame, že máme – vedie k stagnácii, strate a duchovnému zomieraniu.

Obidve priority a s nimi spojené snahy majú ísť ruka v ruku a nemajú sa stavať proti sebe. Obnova nemôže byť chápaná ako protiklad zakladania zborov a zakladanie zborov ako protipól obnovy. Obnova a zakladanie sa vzájomne potrebujú a dopĺňajú. Aj súčasné dianie okolo zakladania zborov je prejavom obnovy – nanovo si uvedomujeme a reagujeme na toto novozmluvné poverenie pre cirkev. Dobře založený zbor je zborom stále sa obnovujúcim a obnovený zbor je misionárskym, materským zborom, ktorý cielavedome vysielá služobníkov na nové miesta.

Pán Ježiš nás vedie náročnou cestou nových začiatkov, či už v rozširovaní evanjelia na nové miesta, alebo v obnove. Z pohľadu svetských istôt

je to cesta plná rizika, ale práve pre túto úzku cestu učeníckej poslušnosti Kristovi, ktorému je *daná všetka moc na nebi aj na zemi*, platí jeho zaslúbenie *ja som s vami po všetky dni až do konca sveta* (Mt 28, 18-20). Jednotlivé kroky nám môžu priniesť – aj prinášajú – obavy a starosti, ale táto cesta viery je spoliehaním sa na to, čo ešte nie je vidieť (Heb 11, 1). Je to cesta Božieho požehnania. Cesta viery prináša nový život. Je to cesta dávania, vysielania služobníkov na nové miesta, cesta investovania hrivien. Vyhýbanie sa rizikám novej cesty viery vedie k premárneným príležitostiam a strate cenného dedičstva predchádzajúcich generácií.

Zakladanie zborov – vízia 4x10

Na minulej konferencii sme predstavili víziu 4x10. Živá diskusná odozva bola pre nás veľkým povzbudením. O tejto vízii hovoríme na rôznych fórach – seniorátne stretnutia, konferencie mládeže a predovšetkým na stretnutiach a podujatiach odboru PLANt.sk. Uvedomili sme si, že jej pôvodná formulácia bola viac antropocentrická ako teocentrická (*...my by sme chceli s Božou pomocou...*). Preto sme ju preformulovali, aby jasnejšie odrážala naše presvedčenie o Božej zvrchovanosti v jeho misii, na ktorej môžeme z jeho milosti spolupracovať: ***Aby nás Boh použil tak, že za 10 rokov bude existovať 10 nových zborov, bude rozvinutých 10 evanjeliových komunít s potenciálom pre***

vznik zboru a bude pripravených 10 nových vedúcich, schopných založiť nový zbor.

Positívne ma prekvapilo, ako silno táto vízia zarezonovala v mladej generácii. Vidieť, že chcú byť súčasťou príbehu, ktorý má svoj názov aj cieľ. Prekvapením, z ktorého plynie aj poučenie, je tiež to, že naša vízia našla veľmi priaznivú odozvu u zahraničných partnerov. Keď zistili, že na Slovensku vieme, čo chceme, majú záujem nás podporiť, chcú participovať na tomto Božom projekte u nás. Stáva sa to aj ich službou. Táto naša maličká sieť má tak ďalšie uzly a širší záber.

Je zrejmé, že táto vízia prevyšuje naše skúsenosti, súčasné možnosti aj schopnosti, preto ju chápeme predovšetkým ako neustálu a intenzívnu modlitebnú výzvu a príležitosť. Všetky stretnutia Rady začínajú rozhovorom a modlitbami za ňu. Túžime po tom, aby všetko, čo je s touto víziou spojené, bolo zalievané neprestajnými modlitbami celej našej cirkvi. Je to radosť počuť a vidieť, ako sa to začalo pomaly rozširovať. Pomaly. Moja praktická skúsenosť zo zborov je taká, že to zatiaľ nie je naša všeobecná modlitebná priorita. Aj tomu sa v cirkvi učíme. Jedna vec je s niečím súhlasiť na konferencii, nejaké podnety prečítať v mailoch alebo vidieť na facebooku. Druhá vec je preniesť to do osobných modlitieb, do modlitieb rodiny, tímov, staršovstiev, bohoslužieb. A nie len jednorazovo či nárazovo, ale trvale. Priorita cirkvi nemôže zostať prioritou Rady alebo odboru PLANT, lebo skutočný učenícky a misijný život cirkvi sa odohráva (alebo aj nie) v zboroch, a to na každej úrovni. Preto vás, bratia a sestry, vyzývam k neustálym modlitbám za zakladanie a obnovu zborov a za víziu 4x10.

Modlitby sú nevyhnutné a nenahraditeľné, ale bolo by to málo, keby sme sa za obnovu a zakladanie zborov iba modlili. Potrebujeme mnoho systémových krokov pri uskutočňovaní vízie 4x10. Práve otázka AKO bola spoločným menovateľom väčšiny príspevkov na ostatnej konferencii. Je to dobrý posun, lebo od otázky ČO máme robiť a ČI to máme robiť, sme sa dostali o krok ďalej. Teraz ešte nevidíme všetky prvky tohto procesu, ktoré budú vyžadovať našu pozornosť, ale základnú predstavu o tom, kam a ako ísť, už vnímame. Nechceme objavovať už objavené a robiť všetky chyby, ktorým sa nevyhli druhí, preto spolupracujeme s medzinárodnými partnermi a zároveň povzbudzujeme podobné iniciatívy na Slovensku. Postupne sme si stanovili niekoľko oblastí, v ktorých chceme víziu 4x10 uskutočňovať. Kladieme základy, ktoré sú väčšinou ešte pod povrchom, aby sa na ne mohli postaviť ďalšie časti tejto praktickej a duchovnej stavby. Systematické uvažovanie nad úlohou zakladať zborny prináša aj prvé misiologické poznatky z nedávnej histórie tohto úsilia na Slovensku. Počínajúc tým, že každý náš zbor niekto niekedy založil, až po analýzu neúspešných pokusov.

Medzizborová spolupráca a možnosti zapojenia

Cenným dedičstvom Cirkvi bratskej je samostatnosť zborov spojená s dôrazom na medzizborovú, oblastnú aj celoštátnu spoluprácu. Vízia 4x10 je nemysliteľná bez oboch týchto kvalít. Nie je možné uvažovať o zakladaní zborov bez odhodlaných materských zborov, ktoré sú ochotné investovať to najlepšie, čo majú, do nových miest. Na druhej strane potrebujeme aj celoslovenský prístup, ktorý

pomáha identifikovať kľúčové potreby našej krajiny a spája sily pre projekty, na ktoré jeden zbor nemôže stačiť.

Bolo by chybou zúžiť zakladanie zborov iba na zbory, ktoré sa priamo podieľajú na vzniku nových zborov. Je mnoho čiastkových úloh, do ktorých môžu byť zapojené aj zbory, ktoré v danej chvíli o zakladaní zboru z rôznych príčin uvažovať nemôžu. Sú tu nové príležitosti nielen pre celé zbory, ale aj pre rôzne zložky zborovej práce, generačné skupiny, rodiny a jednotlivcov. Každý člen cirkvi môže prispieť k zakladaniu nových zborov v celo-slovenskom meradle. Úloha ústredia cirkvi a odborov Rady je v tom, aby sme dobre komunikovali a dokázali naprieč celou cirkvou získavať spolupracovníkov pre úlohu zakladania zborov.

Chceme sa vyvarovať toho, aby sme si svoje skúsenosti, zdroje a možnosti privatizovali; aby sme si konkurovali; aby sme sa jeden druhého obávali; aby sme si závideli; aby nás viedla ctižiarosť; aby sa nás držala škodoradosť. Potrebujeme sa učiť konštruktívne spracovať neúspech svoj aj druhých. Vízia 4x10 nás všetkých presahuje. Ako cirkev aj jednotlivé zbory máme mnoho čiastkových problémov, ktoré nás môžu tlačiť k tomu, aby sme do spolupráce veľa neinvestovali. Oddeliť nás od seba a uzavrieť do vlastných problémov je stratégia Zlého. Preto aj v rámci zborov, aj v medzizborovej spolupráci chceme rozvíjať plodnú spoluprácu, ktorá bola v minulom storočí takou silnou stránkou našej cirkvi.

Možnosti zapojenia jednotlivcov, rodín, skupín aj zborov:

- podporovať a propagovať túto víziu, byť jej advokátom

- modlitebná podpora konkrétnych nových projektov
- modlitba za miesta, kde je potrebné založiť nové zbory
- podporná adopcia konkrétneho projektu
- finančná podpora (napríklad prostredníctvom Fondu Nové zbory)
- vysielanie vlastných pracovníkov do tímov zakladania v iných zboroch
- príprava na zakladanie zboru v budúcnosti
- partnerstvo niekoľkých zborov pri zakladaní nového
- cieľavedomá investícia do potenciálneho zakladateľa
- návšteva nových zborov atď.

Okrem trvalej modlitebnej podpory, v ktorej môže byť zapojený skutočne každý, je tu aj príležitosť prispievať do Fondu Nové zbory. V súčasnosti do neho pravidelne prispieva deväť jednotlivcov (resp. rodín) a jeden zbor. Dva zbory prispeli jednorazovo.

Podrobnejšie informácie o konkrétnych krokoch pri zakladaní a obnove zborov obsahuje správa odboru PLANt.sk. Tu by som ešte zmienil, že niektoré projekty v uplynulom období dozreli – táto konferencia má rozhodnúť o založení misijného zboru v Trnave; niektoré idú pomalšie, ako sme očakávali – za dva roky sa ešte nevyvinula situácia v Mozaike Košice do vzniku zboru; niektoré sú rýchlejšie, ako sme čakali – osamostatňuje sa komunita Za kostolom v Žiline a pracuje k založeniu zboru; niektoré potrebujú nový impulz k posunu dopredu – stanica v Svätom Jure. Zároveň vidíme, že náš najmladší zbor, Bratislava-Kaplanka, rastie a napreduje. ■

ETIKA SPOLOČENSTVA IV

ŠTRUKTÚRY A INŠTITÚCIE KRÁĽOVSTVA

JÁN HENŽEL

(Kazateľ Cirkvi bratskej, vysokoškolský pedagóg)

Zmluva v knihe Deuteronomium predpokladala a potvrdzovala ustanovenie kráľa (Dt 17, 14–20). Avšak keď prišli starší Izraela k prorokovi Samuelovi a žiadali ho, aby im ustanovil kráľa, Samuel bol veľmi zdržanlivý vyhovieť ich požiadavke. Pre túto zdržanlivosť mal dva dôvody. Prvý sa týkal motívov, ktoré mali tí, ktorí chceli kráľa. Žiadosť bola motivovaná tým, že odmietli Hospodina ako svojho kráľa. Druhý dôvod sa dotýkal typu kráľa, po akom túžili. Chceli mať takého kráľa, ako ostatné národy. Chceli kráľa, ktorý by si vybudoval svoju vlastnú moc a slávu. Nechceli kráľa, ktorý by ostal verný zmluve s Hospodinom. Pán Boh im dovolil, aby si ho ustanovili. Svojou láskavosťou a milosťou dokázal Boh uskutočniť svoje zámery napriek zlým túžbam hriešnych ľudí.

Prvý kráľ, Saul, zlyhal. Nebol poslušný Božiemu slovu. Prisvojil si úrad kňaza (1Sam 13) a potom si ponechal časť dobytku Amalekitov, ktorá bola pod kľatbou (1Sam 15). Prorok Samuel oznámil Saulovi, že jeho kráľovstvu je koniec a že Boh si už vyhľadal muža „podľa svojho srdca,“ aby sa stal kráľom. Na rozdiel od Saula, tento nový kráľ sa bude pridržať Zmluvy a poslúchať slovo Hospodinovo.

Opäť Boh prebral iniciatívu a poslal Samuela pomazať za kráľa Dávida, syna Izajovho (1Sam 16). Dávid dokázal svoju dôveru v Boha a jeho slovo, keď ako Hospodinov verný reprezentoval celý národ a postavil sa proti Filištíncom a ich hrdinovi Goliášovi (1Sam 17). Boh konal skrze Dávidovu vernosť a napokon Dávid dostal do vlastníctva celú zaslúbenú krajinu. V tomto bode uzavrel Pán Boh s Dávidom zmluvu. Zaslúbil mu, že jeho syn postaví v Jeruzaleme chrám a že upevní jeho kráľovský trón naveky (2Sam 7).

Králi a Kráľ

Ako Dávid, tak aj jeho syn Šalamún boli sprostredkovateľmi Božieho zákona v Božej krajine. Boli modelom toho, ako by mal vládnuť Boží pomazaný záchranca a kráľ. Ale ich osobné hriechy boli zároveň ukazovateľom, že ani jeden z nich nebol ten zaslúbený. Proroci po nástupe neverných kráľov Izraela a Judska začali hovoriť o príchode mesiášskeho Kráľa v budúcnosti. Preskúmanie tohto modelu nám ukáže, že Boží kráľovský poriadok je vytvorený podľa vzoru kňazského poriadku. Boží ľud bol v osobnom vzťahu s Bohom skrze zastúpenie kňazov a chrámu. Ale Boží ľudia boli tiež Božím spôsobom vo vzájomnom vzťahu jeden k druhému prostredníctvom úradu kráľa a príkazov v Zmluve. Opäť je to vertikálny vzťah, ktorý formuje a drží pohromade horizontálne či spoločenské vzťahy. Zlyhanie Izraela a jeho kráľov nespochybnúje Boží plán a model. Uskutočnenie

a realizácia plánu len očakáva na príchod Pomazaného Božieho Kráľa.

Ježiš začal svoju službu radikálnym výrokom: „*Naplnil sa čas a priblížilo sa kráľovstvo Božie*“ (Mk 1, 15). Dôsledky prvej časti tohto výroku sú jasné. Božie zaslúbenia majú byť naplnené. Priblížilo sa uskutočnenie Božích plánov a zámerov. Druhá časť výroku hovorí o obsahu týchto zaslúbení a plánov. Boh znovu ustanovuje svoje právo. Je jasné, že sa Božie kráľovstvo priblížilo, pretože Kráľ je prítomný. Medzi mnohými starozmluvnými úlohami a očakávaniami, ktoré Ježiš naplnil, bola aj úloha Mesiáša, Syna Dávidovho, pomazaného Kráľa.

Vyhlasenie ďalej špecifikuje jedinú primeranú odpoveď na toto úžasné Božie dielo: „*Kajajte sa a verte v evanjelium*“ (Mk 1, 15)! V centre vyznania viery každého veriaceho v Novej zmluve bolo prehlásenie, že Ježiš je Pán (Rim 10, 9). Po jeho nanebovstúpení sa veriaci zhromažďovali každý týždeň, aby ho chválili ako vzkrieseného Pána v poslušnosti a vo viere.

Jednota miestneho spoločenstva sa zakladala na tom, že veriaci mali jedného Ducha, jednu nádej, jeden krst a jedného Pána (Ef 4, 1–5). Označiť Ježiša za Pána a oddať sa mu znamenalo, že človek zomrel hriechu a stal sa živým Bohu (Rim 6). V tomto zmysle je veriaci novým stvorením (2Kor 5, 17), ktorý žije Duchom Božím (Ga 5,16–26). Byť novým stvorením v Kristovi znamenalo, že tento nový život poznačila láska. Láska je ovocím Ducha (Ga 5, 22) a všetky dary Ducha robí účinnými pri budovaní tela Kristovho (1Kor 13).

Viac ako spoločenstvo

Koncept jednotlivých veriacych, ktorí sa stali časťou Kristovho tela, sa vzťahuje predovšetkým na členov miestnych spoločenstiev (1Kor 12, 27), na veriacych roztrúsených v rôznych spoločenstvách (Rim 12, 4–5), a na všetkých veriacych (1Kor 12, 12–13). Ko-

inónia (spoločenstvo) nie je iba konceptom... tento pojem ukazuje na konkrétnu spoločenskú manifestáciu Božieho ľudu. Horizontálna jednota v rámci miestneho spoločenstva ako aj medzi spoločenstvami je založená na vertikálnom vzťahu s Kristom. Telo má len jedného Pána a jedného Ducha; Ducha vyliateho skrze vzkrieseného Pána (Ef 4, 4). Telo rastie, ak sú jeho údy v správnom vzťahu s Kristom – hlavou, a zároveň vo vzájomnom vzťahu s inými (Ef 4, 15–16, Kol 2, 19). Tu na zemi nie je možné pozorovať zjav celého tela. Je to duchovná realita, na ktorej sa veriaci zúčastňujú prostredníctvom svojej viery.

Keď sa cirkev zasväťí Ježišovi ako Pánovi, musí sa vo svojej najhlbšej podstate oddeliť od tých, ktorí neuznávajú toto Ježišovo panstvo (napr. 2Kor 6, 14–7, 1). Inak bude cirkev vždy len sub-komunitou v rámci širšej spoločnosti. Toto oddelenie nie je potrebné preto, aby Ježiš nebol Pánom všetkého. On je Pánom aj neveriacich. Jeho panstvo v cirkvi je vnútorne motivované láskou, ale jeho panstvo nad neveriacimi sa prejavuje vo vonkajších obmedzeniach a súde. A navyše, jeho panstvo v cirkvi je priame a jasné. Uplatňuje sa jeho slovom. Naproti tomu jeho panstvo v spoločnosti ako celku je nepriame a zatiaľ skryté.

Podoby vlády

Nikdy nesmieme zabudnúť a zahmlievať tento rozdiel medzi Božím nepriamym a skrytým panovaním a jeho priamym a jasným vládnutím. Tieto dva aspekty Božieho panovania sa spoja iba v posledný deň, keď sa Ježiš vráti, aby súdil svet (Mt 13, 1–43). Až do toho času tu budú vždy takí, ktorí budú odporovať jeho vláde. Vedie ich Boží nepriateľ, Satan (Mt 12,22–37). Existencia vo svete sa nijako nemôže stotožňovať s existenciou v Božom kráľovstve. Do kráľovstva Božieho človek musí vstúpiť. V týchto časoch je možné doň vstúpiť iba vierou (Mt 18, 1–4). Fakt, že Boh vládne nad všetkým, nevedol biblických pisateľov k záveru, že svet je Božím kráľovstvom. Avšak tí, ktorí si prisvojili kolektivistický pohľad na svet, zastávajú často práve túto myšlienku. Nebezpečenstvo prijatia kolektivistického pohľadu na svet je v tom, že nás vedie na cestu tzv. sociálneho evanjelia. Podľa sociálneho evanjelia je misiou cirkvi zapájať sa do sociálnych projektov a meniť spoločenské štruktúry.

Ak si zachováme rozdiel medzi Božím nepriamym, skrytým panovaním a jeho priamym a jasným vládnutím a spojíme ho s interrelacionistickým prístupom k spoločnosti, potom môžeme zachovať všetky súvislosti biblickej teológie. Spoločenské štruktúry nebudú nezávislými jednotkami, ktoré by formovali a určovali podstatu jednotlivca. Naopak, v oblasti vytvárania modelu pre vzťahy, spoločenské štruktúry nielen že ovplyvnia rozvoj jednotlivcov, ale budú aj samy ovplyvnené jednotlivcami, ktorí pôsobia vo vzťahoch. Komplexnosť spoločenských zmien môže pôsobiť hrozivo, ale nevytvorili sme a nepripúšťame

nezávislú entitu, ktorá by mohla spôsobiť nekontrolovateľnú a úplnú skazu jednotlivých členov spoločnosti.

Ježišova zmienka vo vyhlásení o príchode kráľovstva o tom, že čas sa naplnil, nás uvádza do biblickeho pohľadu, ktorý rozdeľuje dejiny na dva veky, ktoré sa čiastočne prekrývajú. Prvá doba je vlastne súčasná zlá doba, v ktorej pôsobia a platia sily zla a smrti. Po veku zla príde budúci vek, v ktorom Boh premohol zlo i smrť. Ježišovým príchodom končí prvá doba a začína budúci vek. Až do jeho návratu sa tieto dve doby/vek prelinajú. Kresťania žijú v prieniku týchto dvoch epoch, v ktorých pôsobí Božia moc aj moc toho zlého. Apoštol Pavol to vyjadril korintským kresťanom, že „nás zastihol koniec vekov“ (1Kor 10, 11). Božie zaslúbenie víťazstva nad hriechom a smrťou bolo už naplnené v Kristovi skrze jeho dielo na kríži. Vzkriesenie je zárukou tohto víťazstva. Avšak naplnenie zaslúbenia ešte stále čaká na svoje dovŕšenie. Naša doba je dobou, ktorú najlepšie vystihujú slová „už, ale ešte nie teraz.“

Eschatos – koniec

Štúdium konca súčasnej zlej doby sa nazýva eschatológia. Slovo eschatológia pochádza z gréckeho slova *eschatos* – koniec. Eschatológia doslovne znamená učenie o „posledných veciach“ a pokrýva udalosti, ktoré vedú ku koncu alebo uzavretiu prvej doby. S eschatológiou sa spája ustanovenie Božej vlády. Učenci zastávajú ohľadne povahy posledných vecí rôzne názory. Niektorí majú futuristický pohľad. Podľa nich bude Boh vládnuť až v budúcnosti. Skutočnosti, že Kristus vládne už teraz ako Pán v srdciach miliónov veriacich, sa nevenuje žiadna pozornosť. Iní sa prikláňajú k prítomnostnému pohľadu (préteristi). Podľa tohto prístupu Boh vládne v prítomnosti a jeho vláda je úplná. Prehliada fakt, že sú rôzne druhy jeho súčasnej vlády. Pohľad, ktorý sa zrejme najviac zhoduje s Písmom, sa nazýva „inaugurovaná (započatá) eschatológia.“ Toto je pohľad, ktorý hovorí, že Božia vláda začala v Kristovi a bude dokončená pri jeho návrate.

Dvojaká podstata Božej vlády (t. j. jeho priama a jasná vláda naproti nepriamej a skrytej vláde) a prienik dvoch epoch umožnili kresťanom vytvoriť škálu pohľadov na podstatu prítomnosti Kráľovstva. Tí, ktorí rozmyšľajú na základe individualistického prístupu, majú tendenciu zdôrazňovať faktor budúcnosti Božieho kráľovstva, pretože jedine v budúcnosti budú všetci ľudia pod Božou priamou a jasnou vládou. Tí, ktorí prijímajú takúto futuristickú eschatológiu, môžu byť obvinení z toho, že odkladajú riešenie zmeny spoločnosti do budúcnosti. Je to akoby sa vôbec nezaujímal o súčasnosť. Na druhej strane tí, ktorí sa pozerajú na svetovú cirkev ako na Kristovo telo, majú tendenciu kolektivistickým spôsobom zdôrazňovať fakt, že Božia vláda sa už ustanovila a že jeho kráľovstvo je súčasťou, nie budúcou realitou. Zástancovia tejto „uskutočnenej

eschatológie“ podceňujú a zľahčujú význam budúcej nádeje, ktorá má v Písme také významné postavenie (Kol 1, 5).

Jeden zo spôsobov, akým sa rozvinula kolektivistická perspektíva, bol ten, že ľudia stotožnili univerzálnu cirkev s telom Kristovým a ťažili z obrazu jeho vtelenia (inkarnácie). Toto je veľmi nebezpečný prístup. Biblia hovorí o vtelení iba v súvislosti s Božím Synom a tým, ako vzal na seba ľudské telo. Ak sa tento obraz nepoužíva opatrne, môže sa stať, že na jeho základe sa cirkev začne považovať za božskú vo svojej podstate. Ak sa na vec pozeráme z tohto hľadiska, niektorí vidia cirkev ako stelesnenie Boha vo svete. V istom zmysle cirkev je Božími rukami a nohami. A cirkev ako Boží agent v tomto svete má za úlohu reštrukturalizovať svet prostredníctvom zavedenia spravodlivých spoločenských štruktúr. Spravodlivosť má byť nastolená politickým presviedčaním a tlakom. Sociálna práca prostredníctvom politickej aktivity sa považuje za cestu k spásu. Avšak bez evanjelia bude spravodlivosť v spoločnosti len krátkodobou záležitosťou. Zlyhá pri riešení problému hriechnej prirodzenosti človeka, ktorá stojí za každým ustanovením a udržiavaním nesprávnych štruktúr.

Záver

Na začiatku našich úvah sme hovorili o ľudských právach, ktoré sú základom spravodlivosti západných spoločenských štruktúr a majú dôležité miesto aj v teologickej etike. Tu však nevyplývajú zo vzájomného uznávania týchto práv. V teologickej etike sú práva spojené s dôstojnosťou každého človeka, ktorú udeľuje láska Stvoriteľa, ako aj obetavá láska Vykupiteľa. Láska je oddanosť dobru druhého, lenže láska nešpecifikuje, čo tým dobrom je. „Morálka, ktorá usmerňuje spôsob, ktorým Boh miluje, je v Biblii Boží zákon artikulovaný v Starej zmluve a objasnený v Novej.“ Koncept ľudských práv reflektuje tri stránky lásky: (a) lásku ako rovnosť tým, že práva patria všetkým, (b) lásku ako rešpekt tým, že práva pomáhajú zachovávať ľudskú dôstojnosť

a (c) lásku ako vnímanie bežných potrieb tým, že práva sa usilujú chrániť minimálne podmienky pre spoločný život. Spravodlivosť vykonáva to, čo láska motivuje, lebo láska potrebuje poriadok. Lenže ak sa spoločenský poriadok nemení, ak bohatí zostávajú bohatými a chudobní chudobnými a v základných vzťahoch sa nič nemení, tak aj láska je zmarená. Inštitúcia prevracia lásku zvnútra; preto sú potrebné štrukturálne zmeny.

Práve vďaka dvojitému charakteru Božej vlády mohli biblickí pisatelia zastávať ako uskutočnený tak i futuristický aspekt vo vzťahu k Božiemu kráľovstvu. Tento prístup sa nazýva započatá (inaugurovaná) eschatológia. Božia priama a jasná vláda je ustanovená v tých, ktorí reagovali na evanjelium pokáním a vierou. Avšak Božia nepriama a skrytá vláda sa neveriacim jasne odhalí až v súdny deň. V tomto zmysle Božia vláda ešte len nastane. V deň súdu Boh spôsobí to, že dôsledky ľudského správania sa vyrovnajú ich činom. Tí, ktorí preukazovali svoju vieru v Krista láskou, budú odmenení. S tými, ktorí zapreli Krista, sa však bude zaobchádzať ako s rebelmi. Prednosťou započatej eschatológie je, že vzbudzuje záujem o súčasnosť a zároveň aj nádej pre budúcnosť.

Koniec súčasného zlého veku nastane s druhým príchodom Ježiša. V tomto čase bude osobná obnova veriacieho uvedená do súladu s obnovou celého poriadku stvorenia. Bude nové alebo a nová zem. Vzkriesení a premenení veriaci budú v Božej prítomnosti rovnako, ako boli Adam a Eva v Edene. Spoločnosť dosiahne svoju dokonalosť a úplnosť v Božej prítomnosti. Tí, ktorí odmietli Božiu milosť ponúknutú v evanjeliu, prijmú svoju spravodlivú odplatu. Stvoriteľ, ktorý stvoril svet svojím slovom, bude mať vo svojom svete posledné slovo. ■

Z knihy J. Henžel: *Prečo a ako milovať; Úvod do evanjelíkálnej etiky*. Bratislava: Porta libri, 2017.

1. MOTT, S.C. *Biblical Ethics and Social Change*.

New York: Oxford University Press, 1982, s. 47.

2. MOTT, S. C. *Biblical Ethics and Social Change*, s. 51.

ZOMREL FOTOGRAF UMENIA

Kamil Vyskočil sa narodil v Bratislave 4. júla 1925. Kontakty s fotografovaním nadobudol v rodine, keďže jeho otec bol tiež fotografom. Po začiatkoch v spoločnom ateliéri sa osamostatnil a založil si vlastný ateliér v Bratislave na dnešnej Obchodnej ulici. Aj keď mu ho znárodnili, fotografovanie sa nevzdal. V roku 1953 sa stal členom Zväzu slovenských výtvarných umelcov. Ako výtvarný fotograf spolupracoval so Slovenskou filharmóniou (1961–1972), od roku 1972 do roku 1990 spolupracoval so Slovenským národným divadlom (SND). Dlhé roky fotografoval folklórny súbor Lúčnica. Vydal niekoľko knižných fotografických publikácií – Videl som hudbu (1969), Slovenská filharmónia (1974), Pieseň o Bratislave (1975), Lúčnica (1979), Slovenské národné divadlo (1980). Dlhé roky pracoval v týždenníku Život. Od roku 1975 bol v slobodnom povolání. Jeho meno nesie galéria Základnej umeleckej školy (ZUŠ) Jána Albrechta v bratislavskej Petržalke. V roku 2013 bola jeho tvorba predstavená v Bratislave na výstave Združenia slovenských profesionálnych fotografov. Bol jedným z prvých propagátorov a podporovateľov časopisu Dialóg v BJB, jeho verným čitateľom, ku koncu už len poslucháčom (čítala m ho dcéra Jana). **Ďakujeme.**

PLANT.sk

UČENÍCKA MOZAIKA

ERVIN MITTELMANN (kazateľ, misionár v Košiciach)

Jednou zo zaujímavých funkcií Facebooku je pripomínanie udalostí z minulosti. Nedávno mi takto vyskočila fotografia z roku 2013 s dcérou Miriam, ako ju učím bicyklovať. Rozpomenul som sa na chvíle, keď som ju prvýkrát posadil na bicykel. Ako som držal zadné sedadlo a Mimka kričala, aby som ju nepúšťal. Pamätám sa, ako som ju aj tak pustil a bežal vedľa nej. Keď zistila, že ju nedržím, zakymácala sa. Rozpomenul som si aj na to, ako som učil bicyklovať Filipa. Nešlo to tak hladko. Bol navyknutý na pomocné kolesá. Dokonca pri prvých pokusoch sme to vzdali a tréning „pravého“ bicyklovania sa presunul o rok. Udalosti s Miriam boli v Košiciach na našom sídlisku. Udalosti okolo Filipa boli ešte v Kalinove. Pamätám si presné ulice. Popri tej fotke som sa rozpamätal na mnoho ďalších vecí. Na narodenie detí a mnoho situácií, ktoré sme spolu zažili. Čo všetko sme sa spolu naučili. Čo všetko som naučil ja ich. Čo všetko mňa naučil Boh cez nich. Pri týchto udalostiach si hlboko uvedomujem, že akýkoľvek náš pokrok sprevádzali zmeny. Zmeny išli spolu so vzťahmi. Vzťahy boli spojené so spoločnými zážitkami. Zážitky boli spojené s mnohým a mnohým časom, ktorý sme spolu trávili. Veľa sme sa spolu smiali. Často spolu plakali. Mnohokrát sme zažili spoločné neúspechy a často sme sa nesmierne tešili z maličkých aj veľkých úspechov. Toto je život. Toto je v pozadí akéhokoľvek zdravého rastu.

NIEČO NÁM CHÝBA

Začiatky Mozaiky boli spojené s vysokým misijným zameraním. Tomuto rozumeli kresťania, ktorých som volal do tímu. V podstate toto robiť chceli a ja som ich podporoval. Čo sa týka zakladania zboru, tak naozaj sme sa (a robíme to stále) zameriavali hlavne na misiu. Mozaiku sme nechceli a stále ani nechceme budovať na zhromažďovaní kresťanov a vytváraní im alternatívneho zboru. Chceli sme a stále chceme budovať ju výhradne na nových ľuďoch. Ak má byť zbor zdravý, musí byť misijný. Z misie k zrelosti a rastom k misii. Na úplnom začiatku sme mali dve misijné skupiny. Klub bitkárov a Čaj o šiestej. Obe sme mali v civilných priestoroch, v pube a kaviarni. Obe skupiny na seba rýchlo naviazali mnoho neveriacich ľudí. Bolo ich asi 17. Nadšene sme s nimi zdieľali evanjelium a oni reagovali. Každý týždeň sme evanjelizovali. Prišlo to ovocie. Sedem ľudí vyznalo, že Ježiš je ich Pánom, odovzdali mu svoj život. Boli sme nadšení, trochu viac sme sa im venovali. Po nejakom čase sa však „stratili“. Nie všetci. Väčšina.

Premýšľali sme: „Čo sa stalo? Ako to je možné?“ Zistili sme, že (v tom čase) nemáme nič iné a nerobíme nič iné ako evanjelizáciu. Je to fajn. Ale nestačí to. Zistili sme, že ak má mať evanjelizácia misia zmysel, musia byť prítomné aj ďalšie veci, ktoré tvoria zázemie duchovnej práce. Napríklad domov, odpočinok, spôsoby rastu, spoločenstvo kresťanov. Prišli sme na to, že potrebujeme budovať zdravé učenícke komunity, kde títo ľudia nielen budú prichádzať ku Kristovi, ale budú môcť aj rást

na Kristovu podobu. V tom čase sme začali robiť bohoslužby – MABY, no tí ľudia sa už nevrátili. Ak máme už aj bolestivú históriu, takzvanú jazvu, tak je to strata prvej generácie ľudí, ktorí uverili. Je to spojené s tým, že sme nevedeli, čo máme robiť a nevedeli sme, ako to robiť. Je to zviazané aj s tým, že tí, ktorých sme považovali za „budúcu základňu kresťanov“, ešte neboli úplne rozhodnutí, či a ako budú zapojení v zakladaní zboru. To je ale iný príbeh.

OTÁZKY, OTÁZKY, OTÁZKY

Na stole sme mali otázky, ako to celé dať dokopy so širším spoločenstvom kresťanov, biblickým vzdelávaním, hlbokými každodennými vzťahmi, osobným duchovným rastom.

V čase hľadania odpovedí na tieto otázky sa nám podarilo s Tomášom a Miškou vydať sa na cestu do USA, do zboru Soma v Tacome. Roky sledujem vývoj, dynamiku a rozvoj tohto zboru. V Tacome sme sa veľa pýtali, modlili, komunikovali. Videli sme tam zaujímavý model komunit, ktoré nie sú len evanjelizačno-misijné, ale sú učenícke. Následkom toho sme viac uvažovali o tom, ako tvoriť komunity, ktoré sú evanjelizačno-misijné, ale aj učenícke, teda so zameraním na duchovný rast kresťanov. Dokonca, ako môžu byť multiplikačné, teda rozmnožujúce sa. Začala sa Mozaika – skladačka učeníckych skupín

UČENÍCKE SKUPINY

No a sme v jadre. Naša stále sa opakujúca téma aj v cirkvi. Učeníctvo. Toľko o tom počujeme, sem

tam niečo aj vidíme. Stále sme však späť v niečom, čo sa ťažko pomenováva. Toľko je názorov, čo to vlastne je. K učeníctvu poviem štyri stručné veci:

1. Učeníctvo je forma a spôsob biblického kresťanstva

Keď sa pozrieme na prácu Ježiša Krista, mohli by sme ju rozdeliť na dve časti. Prvou a najdôležitejšou je dielo zjavenia Boha Otca a dielo vykúpenia. Ježiš nám zjavil pravú podstatu Boha Otca a zároveň prišiel vykonať dielo zmierenia a vykúpenia človeka a ľudstva. Druhou časťou je učeníctvo. Sám od začiatku získaval, budoval a vysielal učeníkov. Ak túto časť neberieme úplne vážne, tak nemôžeme brať vážne v podstate nič z Ježišovho života. Ježiš priniesol Božie kráľovstvo v určitom danom čase a priestore na našu hriešnu Zem. To, ako to aplikoval, bolo učeníctvo. Celé svoje poslanstvo bolo centované na Božie kráľovstvo, ale spôsobom osobného nasledovania Ježiša Krista. Platí to aj naopak. Osobným nasledovaním Ježiša Krista sa na ľuďoch aplikuje moc evanjelia a Božieho kráľovstva. *Učeníctvom sa teda človek a ľudia stávali a aj dnes stávajú viac podobní Ježišovi, čo bolo a aj dnes je priamou aplikáciou moci Božieho kráľovstva – evanjelia v živote človeka a ľudí.* Ježiš veľa kázal a vyučoval. Demonštroval autoritu Božieho syna, a tým aj zjavoval Boží charakter. Toto ale prišiel posunúť ďalej, vložiť do ľudí, a to učeníctvom. Na začiatku povolával k nasledovaniu. Tri roky trávil so svojimi učeníkmi. Dennodne ich vyučoval, ba čo viac, zjavoval im moc a aplikácie svojho vyučovania. Vyučovanie

pre Ježiša nebolo (ako ani semitský koncept učenia sa) o tom, koľko toho treba vedieť. Vyučovanie pre Ježiša znamenalo hneď aj prakticky zakúšať to, čo bolo obsahom vyučovania.

O tejto teórii je potrebné hovoriť trochu viac, pretože v našom systéme duálneho uvažovania vlastne ani nevieme tomuto niekedy správne rozumieť. *Ježiš robil a učil to, čo učil a robil.* Učil, aby učenici žili. Učenici žili, aby robili, čo Ježiš učil. Na začiatku som písal o tom, ako som učil svoje deti bicyklovať. Predstavte si, že urobím tú najskvelejšiu powerpointovú prezentáciu o tom, ako sa deti majú učiť bicyklovať. Učím ich tým? Nie. Neučím. Svoje deti učím bicyklovať tým, že nasadnú na bicykel, chytím sedadlo zospodu a bežím vedľa nich. Svoje deti učím bicyklovať, ak som pri nich tak bezpečne blízko, že ich viem fixovať, ak by strácali rovnováhu. Svoje deti učím bicyklovať, ak ich postupne púšťam, aby išli sami. Toto je semitský a biblický model „vyučovania“. Sedenie a prijímanie „učenia“ bez priameho skúsenostného spojenia s jeho obsahom vlastne *nie je učením sa.*

Ježiš teda na začiatku povolával ľudí, aby ho nasledovali, aby sa stali Jeho učeníkmi. Modlil sa za nich, špeciálne ich teoreticky a prakticky „trénoval“ a následne ich púšťal do praxe. Tento model je centrálnym kľúčom k tomu, ako si neskôr Boh použil apoštolov a ďalších Jeho učeníkov k nesmierne mocnej skúsenosti multiplikácie a misie, o ktorej čítame v prvých kapitolách v knihe Skutkov. Samozrejme,

nechcem tu robiť skratky a dávať rýchle odpovede, popisujem ale princíp.

2. Manuály misijných spoločností sú málo

Učenie ako téma bolo dlho doménou hlavne US misijných spoločností, napríklad HPK (Hlas pre Krista www.hpk.sk) a mnohých iných, za čo im vďačíme. Tieto organizácie sa téme dlho a seriózne venovali. Nie sú ojedinelí, ale práve to ich často robí výnimočnými. Misijné organizácie tohto typu sa sústreďia na to, aby „budovali učeníkov“ podobným spôsobom, ako som popísal vyššie. Znova, chcel by som hlavne oceniť túto snahu, ale vznikli dva problémy. Prvým je, že sa „učeníctvo“ oddelilo od reálnych cirkevných komunít, našich zborov. Pár kresťanov sa stalo „učeníkmi“ v týchto organizáciách a týmto krokom sa de facto oddelili od nervových prepojení so svojimi zbormi. Stali sa z nich vlcí samotári, ktorí ale žili v sebauspokojujúcom stave, dokonca s pocitom výnimočnosti – že sú na najlepšej ceste. Druhým problémom je, že tento typ „učeníctva“ sa stal v zboroch alternatívou. Jednou z možných služieb. Učeníctvo sa v cirkvi usadilo ako jedna z možností cirkevných aktivít. To je problém.

3. Učeníctvo ako jeden z programov cirkvi

Ak prijmeme, že „učeníctvo“ patrí do skupiny služieb alebo programov, tým sa chtiac či nechtiac, viac či menej z učeníctva stáva iba možnosť pre pár záujemcov. Učeníctvo si žiada veľa času, osobných zmien, vykazateľnosť, komunitu. Učeníctvo je po-

trebné vedieť viesť a robiť. Znova si len povedzme, čo znamená byť Kristovým učeníkom. Je to proces, ktorým sa stávame podobnými Ježišovi. Je možné, aby toto bol jeden z programov cirkvi?

4. Učeníctvo je priorita

V Mozaike sme sa pevne rozhodli, že učeníctvo nestavíme do radu možných programov. Všetci nasledujeme Krista. Všetci sa chceme meniť na Jeho obraz. Spolu pracujeme na tom, aby sa noví ľudia pridali do rodiny Kristových učeníkov. Celé štruktúry prispôbujeme, aby toto bolo prioritou. Chceme byť zborom Kristových učeníkov. Preto napríklad aj naša vízia hovorí: „Zakladať a budovať misijné komunity evanjelia na všetkých sídliskách v Košiciach.“ Dalo by sa to popísať aj: „*Zakladať a budovať komunity Kristových učeníkov...*“ Našou túžbou a programom je teda volať ľudí, aby sa stali Kristovými učeníkmi. Túžime sa spolu učiť žiť mocou Ducha Svätého a mocou Božieho kráľovstva, aby sme sa viac podobali Kristovi. Ďalšou častou je stále vzájomné vysielanie do misijného každodenného života. Pozor, to nie je koniec. To je začiatok rozmnožovania sa, multiplikácie. Je to neustály proces opakovania toho, aby noví ľudia boli znova pozývaní stať sa Kristovými učeníkmi, a tak ďalej. Tento proces nazývame DNA učenickej skupiny. V poslednom období sa k nám pridalo 5 ľudí a učíme sa prvej multiplikácii. Trénujeme 4-6 nových lídrov pre ďalšie skupiny.

Ale konkrétnejšie o tomto niekedy v ďalšom článku. ■

ZOSTÁVAME

PETER KURUC

(misionár v Nepále, predseda OZ HFK Nepal)

Do Nepálu som sa šiel ženiť a s túžbou pomáhať deťom žijúcim v ohrození otroctva. S 500 eurami vo vrecku.

Spočiatku bolo moje pôsobenie v Nepále veľmi ťažké. S Leenou sme nemali takmer žiadne peniaze a žili sme v jednej izbe u jej rodičov. Ak by nás nepodporovali naše rodiny a pár priateľov, tak by

sme nemali z čoho žiť. Prirodzene sa, takmer pri každom nákupe, vynárala otázka – prečo vlastne ostať v Nepále a trápiť sa? V krajine, kde Leenina škola stojí 8 000 eur a po jej ukončení bude zarábať 80 mesačne?

Predtým, ako sme sa poznali, chcela Leena odísť do zahraničia a posielat domov peniaze. Rovnako ako

jej mama, ktorá sa len nedávno vrátila domov po 10-tich rokoch práce v Izraeli. Bez jej obety a odlúčenia od rodiny by jej dcéry nemohli študovať a nemali by budúcnosť, prípadne ani čo jesť. V súčasnosti podľa odhadov pracujú v zahraničí 3 milióny Nepálcov. Čistia toalety, upratujú, sú odlúčení od svojich rodín, ale to je nič v porovnaní so životom v Nepále.

S Leenou sme mali obdobie, keď sme už mali života v Nepále plné zuby. Ten rok bolo zemetrasenie, v ktorom nám umreli stovky susedov, žien, detí. Počas nasledujúcich mesiacov sme mali nehodu na motorke, lebo nám iná motorka vošla spoza rohu do cesty. Zo znečistenia sa mi spustila astma a každý deň som sa dusil. Inokedy som zas skončil v nemocnici s 41-stupňovými horúčkami, kvôli otrave jedlom. Potom pre istotu pol roka nebol benzín kvôli blokáde hraníc s Indiou. Ak by som v deň zemetrasenia nebol chorý, bol by som možno v telocvični, ktorá bola zrovnaná so zemou. Počas 5-tich mesiacov som tak skoro 3-krát unikol smrti o vlások. Na jednej strane som bol vďačný Bohu za ochranu, ale aj tak to so mnou zamávalo.

Na druhej strane mi rodičia hovorili, ako ľudia na Slovensku očakávajú výsledky, pýtali sa: Koľko detí uverilo, koľko detí zachránil? Sú to úplne prirodzené otázky, ak ste misionár. No na pomáhanie deťom, ktoré nemajú nič, musíte sami mať a prijímať. Potrebujete veľa modlitebnej, veľa finančnej a morálnej podpory. Duchovná a sociálna práca v krajine, v ktorej je takmer všetko napojené na okultizmus a ide vám niekedy o život, sa bez toho robiť nedá. V tom čase som si pesimisticky o Slovákoch myslel, že misiu všetci považujú za šprint. Dnes som vďačný za to, že si mnohí uvedomujú, že sa ide o maratón.

Napriek bojom a neistote v nás sme sa rozhodli, že ostávame. Ako som predsa mohol opustiť nádej pomáhať deťom žijúcim v podmienkach, aké by

nemalo zakúsiť ani zvierá? Naše rozhodnutie, napriek úplne nejistej budúcnosti, bolo zlomovým bodom, od ktorého vnímam v našich životoch viac finančného požehnanie, ktoré pomaly rastie. Vďaka Pánu sme sa mohli od rodičov presťahovať a ziskali sme tak viac ako jednu izbu pre život. Vďaka novým podporovateľom sme mohli začať viac podporovať aj deti v detských domovoch. V novembri minulého roku sme sa rozhodli zaplniť voľnú izbu dvoma deťmi v ohrození detského otroctva. Od novembra 2016 sme sa približne do marca 2017 modlili za to, aby Pán viedol naše kroky k dievčatkám, ktoré sa majú stať súčasťou našich životov... po zvyšok našich životov. A nakoniec nás priviedol k Sabite a Korune, ktoré k nám prišli v apríli tohto roku. Obe majú 9 rokov a pochádzajú z najnižšej kasty, z tzv. nedotknuteľných. „Nedotknuteľní“ v minulosti slúžili ako otroci – robili všetku ťažkú prácu. V podstate sa to nezmenilo dodnes, nakoľko nie je nezvyčajné, že sa predávajú do služieb vlastníkom pôdy, aby mali čo jesť. Deti k nám prišli s jedným párom šiat, ktoré mali oblečené. Priniesli nám ale vši, ktorých sa už mesiac snažíme zbaviť.

Pôvodne vraj chodili do tretieho ročníka. Koruna však po prvom dni v škole musela ísť do predprípravky s 5-ročnými deťmi, lebo nepoznala ani abecedu. Sabitha na tom nebola o moc lepšie a obe očividne strávili viac času kosením trávy a pasením kôz, ako chodením do školy.

Oni a deti v domove sú nateraz hlavnou náplňou našej služby. Modlíme sa, aby nás Pán požehnával finančne naďalej. Často snívame o stavbe detského domova, školy pre deti z chudobných rodín a snov pribúda. Skromne dúfame, že sa Pán Ježiš k našim snom prizná, lebo detí, ktoré potrebujú pomoc, je strašne veľa. Sme ale veľmi radi, že sa o to, čo máme, môžeme podeliť s našimi deťmi v domovoch a u nás doma. ■

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ MÁJ 2016

Rada rozhodla:

Dlhodobé finančné investície VUB AM (peňažný eurový fond) je potrebné previesť na bežný účet. V ďalšom Rada rozhodne, ako tieto prostriedky čo najlepšie zhodnotiť.

Rada zobrala na vedomie:

Informáciu, že členské zhromaždenie zboru v Michalovciach nepotvrdilo zotrvanie Bohdana Roháčka ako kazateľa zboru a jeho mandát v zbere skončí najneskôr 31. 8. 2018.

Informáciu kazateľa Bohdana Roháčka o čerpaní druhej časti študijného voľna v lete 2017 podľa schválenej žiadosti.

Informáciu o základnom tréningu zakladania zborov.

Informáciu o vykonaní inventarizácie majetku v ústredí cirkvi.

Prípravu pohovoru s Jurajom Klementovičom, ktorý prejavil záujem o pozíciu riaditeľa Kancelárie Rady.

Ďalej Rada:

Prijala osobné ospravedlnenie Jána Nováka za problémy, ktoré spôsobil Cirkvi bratskej počas a po svojom pôsobení v Petrálke.

Deleguje na valné zhromaždenie Slovenskej biblickej spoločnosti Todda Pattersona.

Zástupcovia Rady mali rozhovor so staršovstvom zboru v Žiline o možnosti financovania misijných aktivít, nových pracovníkov a investičných projektov.

(spracované z podkladov Rady Cirkvi bratskej)

INŠPIRÁCIA - MOTIVÁCIA - LÁSKA

TOMÁŠ KOMRSKA (Autor je vodič trolejbusu)

Dostalo sa mi tej cti, že sa môžem starať o 82-ročnú dámu.

Pred nedávnym zomrel jej manžel. Výrazne zoslabla, schudla a začala sa opúšťať. Sústredila sa len na svoju dennú dávku - 32 tabletiiek. Von chodila len v skutočne nevyhnutných prípadoch, a to výlučne s doprovodom. Ako motivovať túto ženu k životu? Čím ju inšpirovať k primeranému pohybu? Pozerá telku - ešte nedávno háčkovala, mala rada kvetiny, zaujímala sa o lákavé ponuky obchodníkov. Rozhodol som sa pre riskantný experiment, tušiac, že z neho pre mňa vzniknú časovo náročné dôsledky. Nenápadne som pokazil jej diaľkový ovládač na TV a setup box káblovej televízie.

Pohroma.

„Tak a teraz mi dones nový.“

„Rád, ale musíš ísť so mnou, lebo ty si majiteľka tejto stanice, mne ho nedajú.“

Tak sme sa horko-ťažko vybrali do pobočky operátora. Ovládač nemali. Super.

Zajtra alebo pozajtra vyrazíme do inej pobočky. Ani tam ovládač nemali.

Výborne.

Tak sme behom 10 dní márne navštívili niekoľko pobočiek. Musel som takmer každý deň prísť k nej domov a zapnúť TV manuálne, pretože sa to milá pani nevedela naučiť. Ale to neprekáža. Už bola niekoľkokrát vonku a krok sa jej začínal spevňovať a zrýchľovať, a o to predsa išlo. Náhodou som objavil novú pobočku operátora, kde ovládač mali, a tak som ho zarezervoval.

„Babka, vieš prísť sama do toho a toho obchodného domu?“

„Joj, to sa musí dvakrát prestupovať - prečo?“

„Máš tam odložený ovládač.“

O dve hodiny mi zvoní telefón.

„Tak ovládač mám doma, všetko funguje, a tak som sa preň ponáhlala, že som si doma zabudla palicu.“

Super. Babka sa hýbe.

Začala aj naberať na váhe, pretože jej zachutilo jesť. Podobné trochu zákernosti pre dobrú vec som použil aj pri bavlnkách pre háčkovanie - už si chodí pre ne radšej sama. Podarilo sa mi ju nalákať do záhradného centra, aby si kúpila nejakú z jej obľúbených orchideí. Išli sme cez obchodný dom, samozrejme, čo najdlhšou cestou. Už spolu chodíme na výlety, objavujeme nové miesta, spomíname na dlho nenavštívených miestach na zážitky z minulosti. Najnovšie sa chystáme na výlet do jej rodného mestečka na juhu Čiech. Autom. Pešo by to bolo aj na mňa veľa. Teší sa na stretnutie s príbuznými, teší sa na hľadanie hríbov na zaručených miestach z detstva. A ja sa teším spolu s ňou.

Myslím si, že primeraný pohyb je dôležitou súčasťou života človeka.

Prečo?

Pretože prináša radosť. ■

Poznámka: Uvedené postupy nie je možné uplatňovať paušálne. Avšak záujem a čas treba do vzťahu investovať vždy.

Hľad'te, aby niekto neoplatil niekomu zlým za zlé, ale sa vždycky žeňte za tým, čo je dobré i pre vás navzájom, i pre všetkých. 1Tes 5, 15

NADÝCHNITE SA. DEJÚ SA VECI.

Nie, na to sa nedá zvyknúť ako na akt neľudského fanatizmu. Je to nepochopiteľné, no zároveň pocítť frustrácie a hlbokú beznádeju je blízky, alebo by aspoň mohol byť blízky niekomu, kto sa vie alebo sa aspoň pokúsi vcítiť do prežívania bezdomovca, ktorý sa snaží poctivo zarobiť pár korún, aby podporil dcéru, čo študuje na učňovke. Vie, alebo sa aspoň pokúša pochopiť slobodnú matku, ktorej deti už nie sú doma, ale stále potrebujú pomoc, podporu a plnohodnotný život na vysokoškolskom internáte so svojimi spolužiakmi si nevedia a nemôžu dovoliť. Vtedy je človek okrem pocitu bezmocnosti blízko aj hnevu a beznádeji. Vtedy je len krok aj k tomu, aby tento hnev z hĺbky našej animálnosti prerazil na povrch a v erupcii násilia ukázal svoj deštruktívny potenciál. A zraňoval nevinných ľudí vo svojom okolí.

Je tu toho už akosi veľa, ale je možné hľadať aj zmysluplné posolstvo tohto fundamentalistického zúfalstva. Nepočuli, nevideli sme, nedotýkalo sa nás volanie po solidarite, pomoci, podpore. Naša ochota pomáhať sa ocitla v rovine morálneho imperatívu, no my sme ostali na strane jej prijímateľov a tých, ktorí si porozumenie či podporu nárokovujú, aby sa vyrovnali tým, ktorí potrebujú podporu a pomoc. Nepočuli sme, nevnímali sme, nehľadali sme riešenia a tí prosperujúcejší z nás fatálne naleteli rečiam o excelových tabuľkách a múroch, ktoré treba postaviť, aby si ochránili svoju dočasnú či momentálnu prosperitu. Bezcitnosť a arogancia mocných však už vyháňa do slovenských ulíc ľudí, ktorí zdanlivo nemajú prečo byť nespokojní. Majú pred sebou ešte pár rokov štúdia a môžu ho stráviť ďaleko od tejto krajiny a vôbec sa sem nemusia vrátiť. Je to už koniec-koncov projekt, ktorý uplatňujú mnohí naši mladí študenti. Slovensko opúšťajú tí najlepší, aby sa už mnohí z nich nikdy nevrátili,

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg.)

Čítanie o prepadoch, výbuchoch a útokoch už prestáva byť vzrušujúce. Zovšednieva ten pocit zdesenia, ktorý prežívajú tí, ktorí tragédie nemajú v programe a majú život nastavený na iný režim. Režim pokoja, nádeje a láskavej komunikácie. Nájst si ho v čase, ktorý máme k dispozícii ako krátky úsek nádychu, nemusí byť jednoduché. Uhorková sezóna sa nekoná a čas permanentnej krízy sa z normálu opäť dostáva do stavu neistoty po každom nečakanom útoku, ako tomu bolo naposledy, 3. júna na Londýnskom moste v zmenšujúcej sa Británii, či o pár týždňov predtým v Manchestri, alebo pár dní predtým v Kábule, či o dva dni neskôr v Orlande... Predtým Paríž, Nice, Berlín...

lebo si vedia predstaviť iný a lepší svet. Tento pohyb je odpoveďou na akcenty tých generácií, ktoré chceli dobiehať Západ, ale len v jeho materiálnej oblasti. Ekonomické prostredie a duchovné princípy jeho fungovania súvisia viac, ako si politickí pragmatici moci vedia pripustiť.

Ohlasovať koniec alebo tešiť sa, že práve teraz dochádza k zlomu vnímania verejného priestoru, by však bolo trochu unáhlené. Vidíme, že transformáciu, ktorú sme mali práve teraz završovať, sa nám nepodarilo doviest k západnému štandardu. Okrem toho sa nám trochu aj Západ vzdialil, nehovoriac o Spojených štátoch, ktoré napriek uisteniam odborníkov, že všetko je ako bolo, už nie sú také prítiahľivé, ako sa nám bezprostredne po páde železnej opony zdali. Už vieme, že aj optimistický rozlet tatranského tigra sa môže zastaviť a uviaznuť v sieti kolektívneho egoizmu, ktorý upiera druhým to, čo vrchovatou mierou dopraje samému sebe. Tešiť sa na budúcnosť dokážeme, ak necháme, aby dozrela aj naša duša. Aby sme mali ochotu byť dobrými správcami toho, čo nám je zverené a napriek obavám žili v tejto nádeji v lepšom svete, kde sa rešpekt a vzájomná úcta podarí obnoviť. Kde služba spravodlivosti už nebude dôvodom nedôvery ani na uliciach, ani v súdnych sieňach. Kde bohatší môžeme byť všetci spolu bez toho, aby sme si závideli alebo podporovali či trpeli korupciu. Alebo akékoľvek iné zlo či zvrátenosti. Leto je príležitostí spomenúť si na hviezdne momenty našich životov a oprášiť ich. Máme za to, pri pohľade na študentov stojacich na tribúnach a pomaly opúšťajúcich túto krajinu, spoločnú zodpovednosť, ak chceme, aby sa mali kam vrátiť. Toto sebavedomie by sme si mali vedieť užiť aj tvárou v tvár takému cynickému výroku, že evidentný skutok sa vraj nestal... Veci sa práve dejú.

KRÍŽOVKA

„Odpustenie nie je emócia, ale...“ Elias Vella

Autor: Peter Kailing	Zápal sliznice	Vojen. odvod	Obtri	POMÔCKY olot, eis, ra, asent, spa, en.	TAJNIČKA	Osobné zámeno	Mužský spev. hlas	Zápal príušnice	Ženské meno
K.O: (fonet.)				Konajme	•				
				Staroeg. boh slnka					
Kozmonaut					•				
V tomto čase					•	Náš nov. denník			
						Španielske mesto			
Zápor. spojka				Chem. zn. holmia	•		MPZ Poľska		
				Sídlo šlachtica			Masťná zemina		
Značka: register ton			Zbavuje sa chlpov	•					
			Skr. dedin. divadla						
	Pleskot	Uzol (vlas.)			•			Podpera	Syn kráľa Priama (únosca Heleny)
		Mravouka							
Puntičkár					•		Opica		
							Hádam		
Letný tábor (skr.)			Ty (nem.)	•		Belgické kúpele			
			Cudz. dravý vták			Vnútri (lek.)			
Ľad (nem.)			)	Mužský spev. hlas	•				
				Saj, cicaj!					
Vedúci pracov. kolektívov					•				
Druh papriky (množ. č.)					•	Čert, diabol			

Tajnička krížovky z RELAXu z Dialógu č. 5/2017

Ak je niečo smiešne, hľadaj v tom SKRYTÚ PRAVDU

Obrazovú publikáciu Kráľovské mestá posielame: Martinovi Olejárvi do Michaloviec.

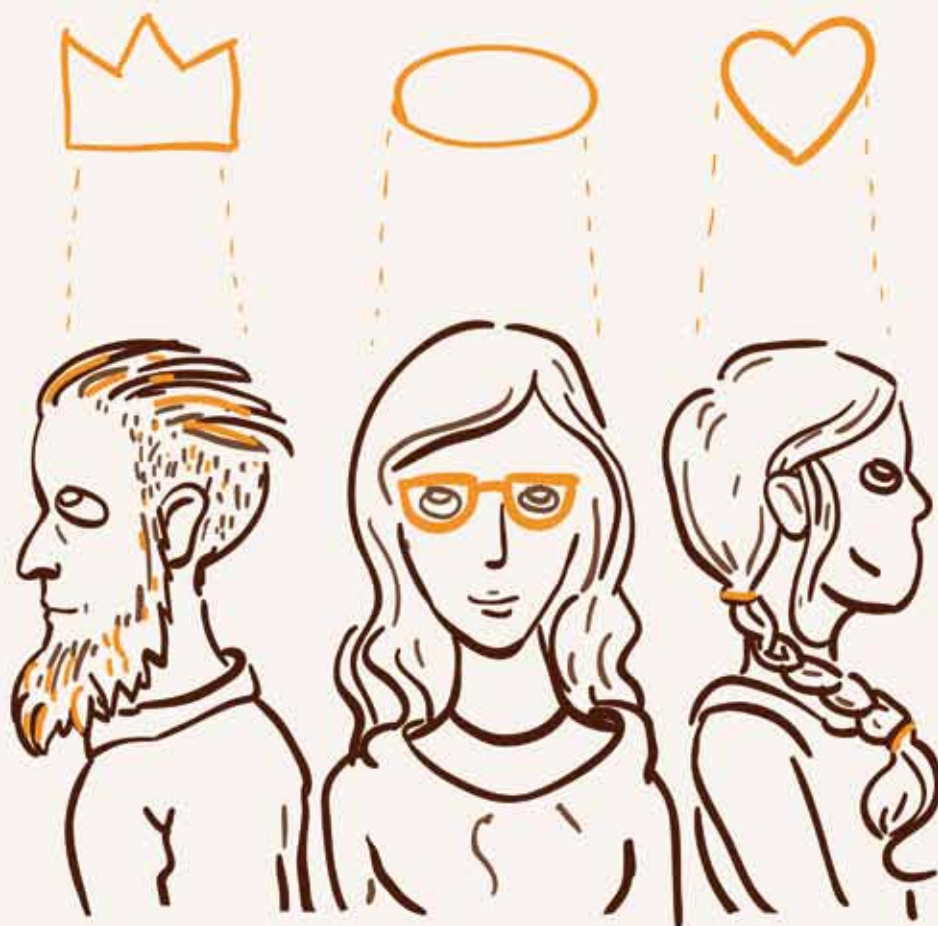
Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR

do 10. 7. 2017. Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Stranu pripravil Peter Kailing

KTO SI MYSLÍŠ, ŽE SI?

15 — 17. 9. 2017 → Liptovský Mikuláš

UPdate 2017 → List Efežanom → info a registrácia na www.uniadm.sk

